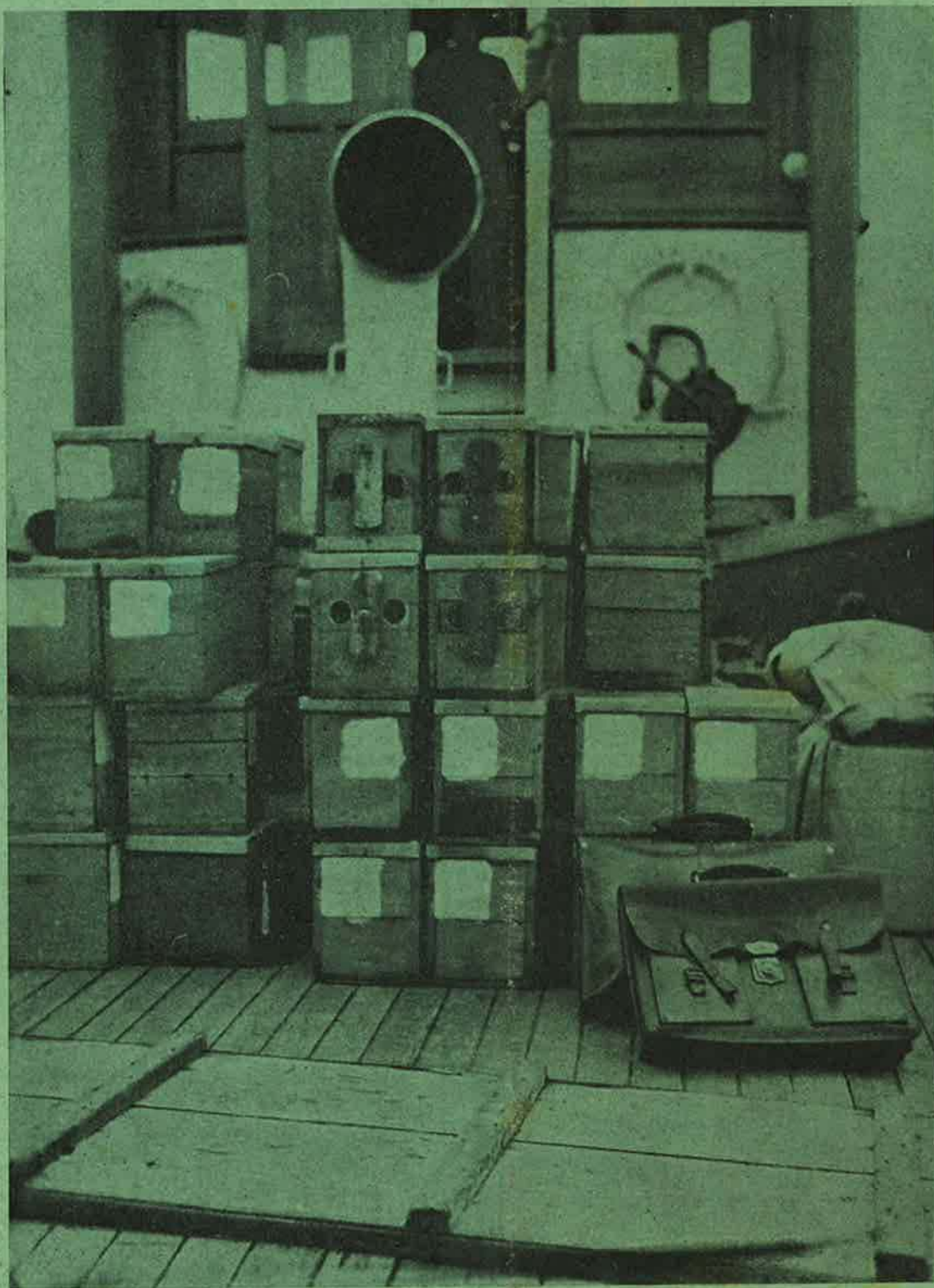

MAANDSCHRIFT VOOR
BIJENTEELT

ADVERTENTIETARIEF

per 1/1 pag. f 175.— per 1/8 pag. f 30.—
 per 1/2 pag. f 90.— per 1/16 pag. f 17.50
 per 1/4 pag. f 50.— netto contant.

Speurbijtjes worden alleen bij vooruitbetaling opgenomen. Zij kosten f 1.50 per 20 woorden; elke 4 woorden méér 30 cent. Gewone advertenties contant na ontvangst van nota. Advertenties, die niet vóór de 20e der maand in ons bezit zijn, kunnen niet meer worden opgenomen. Ze worden ook niet automatisch in het volgende nummer geplaatst.

N.V. BIJENSTAND

„Mellona”

v/h J. DE MEZA
 SANTPOORT

TELEFOON 8225 - b.g.g. 8610 - K 2560

**GROOTSTE BIJENTEELTBEDRIJF IN
 NEDERLAND**

Fabriek van
 BIJENWONINGEN
 en
 GEREEDSCHAPPEN
 voor bijenteelt.

VOOR DE HONING-OOGST

alles, wat U nodig kunt hebben.
 Ruime sortering, billijke prijzen.

Geïllustreerde prijscourant en Mellona
 Nieuws gratis.

CARNICA

Reinteeltkoninginnen 1950

(met telerscertificaat)

f. 15.—

BIJENHUIS WAGENINGEN

GOEDE DINGEN

WAGENINGEN

BELANGRIJK NIEUWS

Aanvullingsblad behoort bij onze prijscourant 1950.

Afdeling III. Beschermingsmiddelen

Bolvormvizier met pijpgat f 2.20
 Dathepijp van aluminium met hout-
 mantel f 3.50
 Kogelventiel met mondstuk f 1.—
 Insectenstift, voorkomt opzwellen f 0.60

Afdeling IV. Zwermbehoeftigheden

Moerhuisje van celluloid met dopje voor
 voer f 1.20
 Darreval f 3.—
 Tekennetje voor het merken der moeren f 0.60

**Afdeling V. Gereedschappen voor kunst-
 raat bevestiging**

Gaatjespons met afstandbeugel om de
 gaten evenwijdig in de ramen te ponsen f 3.50
 Priem of els f 0.70
 Ratenkrammetjes per 100 stuks f 0.60
 Gietlampje voor het aangieten van
 kunstraat f 3.50

Afdeling VII. Oogstbehoeftigheden

Honingslinger, merk Herzog voor 3
 broed- of 6 honingramen met geruisloze
 wormwielaandrijving met vrijwiel en
 rem, aftapkraan, prima werkend en van
 een solide zware en betere afwerking
 dan andere. Het binnenwerk is vertind,
 de kwaliteit overtreft die van voor de
 oorlog. Een slinger die een mensenleef-
 tijd meegaat, dan ook zeer aan te bevelen,
 prijs slechts f 95.—
 Ontzegelbak met voorzeef, passend voor
 ieder raam f 10.—
 Erika borstel, klein model f 3.—
 Honingzeef met voorzeef, passend op
 iedere bus of emmer f 4.25
 Drijfwerk, wormwiel met rem en vrij-
 wiel, het beste drijfwerk (voor Uw
 slinger) f 27.50
 Etiketten, in verschillende soorten weer
 uit voorraad leverbaar, per 100 f 2.—

Afdeling IX. Diversen

Raampjegrijper, om de ramen uit de kast
 te nemen f 1.50
 Bijenuitlaat f 0.50
 Draadluchtkokers f 0.25

Boekwerken voor de Bijenteelt

Het kleine Bijenboek door Joh. A.
 Joustra f 2.90
 Bijenteelt door J. B. van der Belt f 2.25

Onze Kunstraat is de beste en is niet te
 overtreffen, de mooiste celindruk en
 grootst aantal vellen per kg f 5.—
 Werkloon zuivere was tot kunstraat,
 per kg f 1.—

H. T. VAN DAM - Bijenpark

JUBBEGA

Telefoon 103 - Hoornsterzwaag - Postgiro 217250

Maandschrift voor BIJENTEELT

UITGAVE VAN DE VEREENIGING TOT BEVORDERING DER BIJENTEELT IN NEDERLAND.

Redacteur: R. P. GROENVELD.
Adres Redactie en Administratie: Bijenhuis
Wageningen, Tel. 2863. Postrekening 27772

Commissie van Redactie: A. S. PLANTING, B. A.
v.d. SANDE en A. VINK. Adviseurs: De Rijksbijen-
teeltconsulenten. Vaste medew. JOH. A. JOUSTRA.

Verschijnt de eerste Dinsdag van elke maand

ALS het Augustusnummer van ons „Groentje” verschijnt staan de bijenvolken, welke daarvoor in aanmerking komen, reeds op de heide en begint de laatste dracht. We hebben nu niet veel meer te doen dan schoonhouden (verwijderen van wasmot, vernietiging van mierennesten) en zorgen voor bouwruimte en voor voldoende ventilatie, dit laatste vooral gedurende de eerste helft van de maand. Het zonnetje kan in deze tijd fel heet op de woningen schijnen en de temperatuur daarbinnen te hoog doen stijgen. Geeft dus de kastvolken in elk geval de gehele vliegopening tot hun beschikking en de korfvolken zo mogelijk twee vlieggaten. Geeft ook steeds voldoende bouwruimte, zowel aan kasten als korven. Moeten we enerzijds waken tegen de hoge temperaturen, anderzijds dienen we evenzeer bedacht te zijn op maatregelen tegen te lage temperaturen. De nachten worden al spoedig vrij kil en gezorgd dient te worden, dat de honingkamers dan

VOOR BEGINNERS

niet te zeer kunnen afkoelen. Deze moeten daarom goed ingepakt worden; wat krantenpapier kan daarbij uitstekende diensten bewijzen. Met een enkel kleedje of dekplank op de honingkamer kan niet worden volstaan. Als de vliegopening groot genoeg is, zorgen de bijen wel, dat de temperatuur binnen niet te hoog stijgt. In een honingkamer, welke 's nachts sterk afkoelt, bouwen zij echter niet gaarne.

Als een honingkamer vol raakt, zet er dan gerust een tweede op, mits deze goed wordt ingepakt.

Korfvolken, welke flink bouwen, moeten tijdig, d.w.z. als de raten de grond of de plank tot op enige centimeters naderen, van een goed sluitende opzetrand worden voorzien.

Zorgt ook, dat er, behalve de vliegopeningen, geen andere openingen in kasten of korven zijn, langs welke vreemde bijen de woning clandestien kunnen binnen dringen. Bij korfvolken dient er op te worden gelet, dat de korven goed op de bodem sluiten en dat vooral aan de achterzijde geen openingen blijven, welke tot roverij aanleiding kunnen geven. Het gevaar van roverij is groot, als er, hetzij door slecht weer of andere omstandigheden een drachtpauze intreedt. In de tweede helft van Augustus (en ook nog in begin September) is het gevaar voor roverij groter dan in de eerste helft. Mocht een volk op de heide moerloos zijn geworden en mocht U niet in de gelegenheid zijn dit euvel aanstonds door toevoeging van

een bevruchte koningin te verhelpen, laat dan dit volk niet staan, maar verwijdert het onmiddellijk. Zo'n moerloos volk wordt bij een drachtpauze of bij het eindigen van de dracht het eerst door rovers aangepakt en dit kan er toe leiden, dat ook buurvolken hetzelfde lot ondergaan.

Het is aan te raden na de 20e Augustus de vliegopeningen tot op de helft te verkleinen en van de korfvolken de vlieggaten op één na te sluiten. Dit kan veel onheil voorkomen.

Korfvolken, welke gedurende de heidedracht zwermneigingen vertonen, kunnen tot 15 Augustus worden „omgezet” met zwakkere volken, mits beide een bevruchte moer en dus broed hebben. Men verwisselt eenvoudig die twee volken van plaats. Dit moet gebeuren des morgens tussen 11 en 12 uur en alleen

Belgische heide weer vrij voor Nederlandse Imkers

Aan de Nederlandse en Belgische instanties, die het reizen naar de Belgische heide weer mogelijk hebben gemaakt, betuigen wij onze hartelijke dank.

De Belgische autoriteiten hebben een drietal plaatsen aangewezen, waar Nederlandse bijenvolken mogen worden geplaatst tussen 1 Augustus en 20 September en wel te Lanklaar, Mechelen aan de Maas en Ogrimby. De standplaatsen zullen worden aangewezen door de heren Doumen, leraar te Mechelen a. d. Maas en

Jacq. Indeke te Meeuwen (bij Bree).

De Belgische douane moet tenminste 8 dagen van te voren op de hoogte worden gebracht en brengt tijdens de kantooruren van 8—18 uur 25 Frs. in rekening per convooi. Buiten deze uren echter een vergoeding van 72 Frs. per convooi. Men moet zich stipt aan de tevoren opgegeven tijd houden, anders moet men de uren extra betalen.

De invoer moet geschieden via Caberg of Berg a. d. Maas.

Men moet zich ook in verbinding stellen met een Belgische douane-agent, omdat deze borg moet blijven. Hiervoor wordt eveneens een vergoeding gevraagd. Als waarde van de bijenvolken geve men op:

in kasten	1000 à 1500 Frs.
in korven	800 à 1000 Frs.

Het gewicht moet eveneens worden opgegeven (op heen- en terugreis hetzelfde gewicht). Voor de terugreis moet men eveneens tijdig met de douane afspreken als men buiten de kantooruren wil gaan.

De Belgen eisen tevens een verklaring van de Rijksbijenteeltconsulent, dat deze geen bezwaar heeft tegen de uitvoer uit Nederland. Van de Rijksbijenteeltconsulent is bovendien een ontheffing nodig van het verbod van (weder)invoer in Nederland. Deze ontheffing moet zo spoedig mogelijk worden aangevraagd bij de Rijksbijenteeltconsulent en wordt onder de volgende voorwaarden verleend:

1. De bijenvolken mogen uitsluitend worden geplaatst op de door de Belgische autoriteiten aangegeven

bij goede dracht en sterke vlucht. Sprengelt men dan in beide korven en ook buiten op het vlieggat een paar handen vol karnemelk, dan is gevaar voor een vijandige houding tegenover de binnenkomende vliegbijen en van deze tegenover de thuiswerkers en de koningin vrijwel uitgesloten. Na 15 Augustus komt zwermmerij op de heide bijna nooit voor.

In deze maand heeft meestal ook de darrenslacht plaats. Deze worden door de bijen eerst van de honingraten verdreven en als zij dan door honger verzwakt zijn, worden zij uit de woning gesleept en aan hun lot overgelaten of zij worden door de bijen eenvoudig afgemaakt. Een volk, dat zijn darren heeft verwijderd, heeft alle zwermneigingen opgegeven.

Voor de volken, welke niet naar de heide worden gebracht, begint de inwintering reeds in de maand Augustus. Zodra de linde of de klaver is uitgebloeid en de honing hiervan is geogst, dient gezorgd te worden, dat de broedaanzet niet wordt stop gezet. Zou dit wel geschieden, dan hebben we tegen de herfst alleen maar oude bijen over, met als gevolg

plaatsen. Hieraan moet strikt de hand worden gehouden, daar men anders het risico loopt, dat de wederinvoer wordt geweigerd.

2. De volken moeten onuitwisbaar van naam en adres van de imker en tevens van een nummer zijn voorzien.
3. De aanvraag moet namen en adressen van de eigenaars en de nummers van de volken vermelden. Zij kan echter wel per afdeling worden ingediend, indien tenminste gezamenlijk wordt gereisd.
4. In de aanvraag moet worden vermeld, via welk grenskantoor de bijen zullen reizen en in welke plaats ze zullen worden geplaatst.

Het adres van de Rijksbijenteeltconsulent voor het Zuiden des lands is: Wilhelminapark 8, Tilburg.

MEN ZEGT...

dat in 1948 zijn uitgevoerd 2238 bijenvolken, vertegenwoordigende een waarde van f 89.000;

dat in 1949 slechts 1307 bijenvolken zijn uitgevoerd met een waarde van f 51.000;

dat deze verminderde uitvoer te wijten zou zijn aan de slechte kwaliteit van de bijen;

dat in 1949 in Nederland is ingevoerd 263000 kg honing voor een waarde van f 252.000 of plm. 96 cent per kg;

dat over hetzelfde tijdvak uit Nederland is uitgevoerd 108000 kg honing voor een waarde van f 285.000 of plm. f 2,65 per kg;

dat uit deze cijfers wel blijkt dat de invoer hoegenaamd geen invloed op de binnenlandse prijs kan hebben gehad;

dat de lage binnenlandse prijs derhalve moet worden gezocht in de verminderde vraag;

dat deze vraag kan worden geactiveerd door in elke afdeling een honingmarkt te organiseren;

Men zegt verder:

dat het met het windei van Nar de Dar niet zo'n vaart behoeft te lopen, omdat de Commissie Honinghandel kalk in haar ochtendvoer krijgt.

LUISTERVINK.

zwakke volken in de winter en het volgende voorjaar. Vóór alles dient dus te worden gezorgd, dat de koningin de gehele maand Augustus (en ook nog in September) voortgaat met eitjes te leggen. Om dat te bereiken moet regelmatig, doch niet met grote hoeveelheden tegelijk, worden gevoerd, zodra er geen matige dracht meer is. Wie dit nalaat ondervindt het volgend jaar onherroepelijk de nadelige gevolgen van zijn zorgeloosheid. In het Julinumnummer is aangegeven, welke hoeveelheden voedsel daartoe moeten worden verstrekt.

Het bevorderen van de broedaanzet in de nazomer is veel doelmatiger dan het speculatief voeren in het volgende voorjaar, om de volken tegen de vroegdracht op voldoende sterkte te brengen. Goed ingewinterde, d.w.z. in de nazomer goed verzorgde volken behoeven in het volgend voorjaar niet kunstmatig te worden aangedreven om tijdig tot krachtige ontwikkeling te komen.

Tot September.

F. SLOT.

SCHIETEN OP ZWERMEN.

Op een terrein van de gemeente Den Haag, waar mijn bijenvolken staan, kwam dit voorjaar een gemeentewerkman, die kraaiennesten moest opruimen. Naar aanleiding van zijn klimprestaties maakte ik de opmerking, dat hij mij wel eens de behulpzame hand kon bieden bij het scheppen van bijenzwermen. „Daarbij hoef ik niet te klimmen”, zei hij, „die schiet ik uit de bomen”.

Nu ik in: Uit de Jaagkieps, blz. 98, de brief heb gelezen uit de Scottish Beekeeper, 1949/5, spijt het mij, dat ik op zijn mededeling niet verder ben ingegaan, maar in elk geval blijkt er uit, dat ook in ons land op deze eigenaardige manier bijenzwermen worden bemachtigd.

Den Haag.

M. ZWAAGDIJK.

Zaterdagmiddag 20 Mei j.l. werd door een groep leden van de afd. Renkum en Ede een excursie gemaakt naar de bijenstand van de heer A. T. van de Brink uit Renkum. De bijenkasten waren opgesteld temidden van de bloeiende boomgaarden en koolzaadvelden van „De Nijburg”, eigenaar de heer Jansen van Doorn te Randwijk.

Op zichzelf is zulk een excursie heel gewoon, maar deze werd gehouden met een bepaald doel. De heer v. d. Br. houdt er nl. een speciale eigen bedrijfswijze op na en wilde hierover niet alleen een causerie houden, maar ook praktisch aantonen dat deze bedrijfswijze navolging verdient.

In het kort komt deze hierop neer :

Na het slingeren van de heidehoning worden per volk 20 keurig uitgebouwde broedramen gegeven. Op deze ramen mogen absoluut geen darrencellen voorkomen. In plaats van een dekkleedje worden enige lege uitgebouwde broedraten (tussen de latjes weggesneden) over het volk gelegd. Hierin mogen gerust darrencellen zitten, aangezien deze raten slechts voor dekking dienen.

Aan de voor- en achterzijde van deze bedekking heeft de heer v. d. Br. een voedergelegenheid gemaakt met een inhoud van ca. 1½ liter, waar de bijen bij kunnen komen door de gaatjes, die zij in de raatbedekking hebben gemaakt. Er wordt dus overwinterd met 20 broedramen en de overwintering geschiedt in de bovenste broedruimte. In het voorjaar heeft de moeder dus volop ruimte om de eitjes te deponeren. Is de tijd daar om naar de boomgaarden te reizen, dan geeft de heer v. d. Br. elk volk een tweede volk er bij, dat dan in de onderste broedkamer een plaatsje krijgt. De moeren maken onderling wel uit welke mag blijven.

Al spoedig gaat dan, nadat de moeder naar de onderste broedbak verhuisd is, het moederrooster er tussen en kan naar hartelust gewonnen worden, als het weer tenminste goed en gunstig is. Zwermneigingen worden onderdrukt, daar er totaal geen darrenraat aanwezig is. We hebben met eigen ogen kunnen aanschouwen, dat er praktisch geen darrencel aanwezig was.

Bijenteelt in het buitenland. Italië. Tweehonderd bijenvolken wachten op het voorjaar om hun jaarlijkse zwerftocht langs de drachtvelden te beginnen. De bomen zijn nog kaal; de foto werd genomen in Januari 1950.

De heer v. d. Br. heeft van enige kasten de bedekking van de bovenste broedkamers afgenomen en we konden constateren, dat er een behoorlijke hoeveelheid honing aanwezig was met nog een partijtje gesloten en uitlopend broed. Wanneer over enige weken de honing geslingerd wordt en de moeren op de geslingerde raten gezet worden, hebben de volken de zwermplannen wel uit het hoofd gezet, kunnen hun krachten op de linde beproeven en krijgen ca. 15 Juli een jonge bevruchte nieuwe koningin. De jonge moeren teelt de heer v. d. Br. zelf en de volken van deze heersersessen zorgen weer voor de nette afwerking van de kunstraatramen, die eventueel enige minder goed uit de strijd gekomen ramen moeten vervangen.

Met deze bedrijfswijze toont de heer v. d. Br. aan, dat de volken in de boomgaarden zich niet alleen goed ontwikkelen, maar dat er ook wel degelijk een goed honingoverschot uit te halen valt.

De heer v. d. Br. had als klap op de vuurpijl nog een aardige verrassing. Hij had nl. in één kast tussen het originele en het toegevoegde volk, direct een moederrooster gelegd. Beide volken hadden een koningin, dus hij was erg benieuwd wat er van terecht was gekomen.

Welke moeder zou aangenomen zijn, die van de bovenverdieping of die van het benedenhuis? Of... zouden ze allebei nog in leven zijn?

Eerst de bovenste bak bekeken. Broed in alle stadia en honing. Daarna de bak onder het rooster en jawel hoor, ook daar dezelfde resultaten, waardoor zonneklaar bewezen werd, dat in één kast met één vliegget twee leggende moeren geduld worden. De bedrijfswijze van Pater Dugat was hier niet alleen geëvenaard, maar de heer v. d. Br. is deze onderzoeker zelfs voorbij gestreefd, daar hier geëxperimenteerd is met twee volken in één kast met één vliegget.

Ede.

G. W. BOS.

OP DE FRONTPAGINA

een foto van een deel van een zending bevruchtungskastjes aan boord van de „Brakzand”, onderweg van het vasteland naar het bevruchtungsstation op het eiland Schiermonnikoog.

Het belang van bijenveredeling wordt hoe langer hoe meer ingezien, ook in ons land. De Koninginneteeltvereniging heeft op dit punt baanbrekend werk verricht en daarvan kunnen nu alle Nederlandse imkers de vruchten plukken.

Leest u er het Groentje van Mei van dit jaar, blz. 78, nog eens op na. Bestudeer „Bijenveredeling” van Dr. de Wilde. Bespreek het onderwerp eens op uw afdelingsvergaderingen.

Wellicht zijn in 1951 de bevruchtungskastjes van uw afdeling er ook bij?

• MIJN EERSTE BIJENVOLK

ONDANKS dat petroleumkannetje van mijn vriend de postbode, vlogen er nog wel eens zwermen weg en het is bij mij nog aan twijfel onderhevig of het opvangen van reeds weggevlogen zwermen niet veel humaner is, dan het verhinderen van enige nestgelegenheden.

De welwillende lezer begrijpt, dat het voor mij nu eindelijk eens tijd werd zelf een bijenvolk te gaan bezitten. Ik hunkerde er al lang naar, maar ik wilde vooraf goed op de hoogte zijn en wachtte daarom misschien langer dan nodig was.

Mijn oude leermeester weigerde mij een zwerm te verkopen. „Zie maar eens een weggevlogen zwerm te bemachtigen”, zeide hij mij en zo zette ik overal mijn posten uit.

Zwermen kostten in de tijd waarvan ik spreek niet veel, maar het was veel moeilijker om er aan te komen, dan b.v. in deze tijd. Er waren ook niet zoveel imkers als thans en zij, die bijenvolken hadden — althans in de streek waar ik woonde — hielden bijen speciaal om het gewin en men ging van de idee uit, dat, wat een zwerm waard was, ook voor hem een bezit vertegenwoordigde.

Het duurde echter nog een hele tijd voordat er zich iemand kwam aanmelden, die mij aan een zwerm kon helpen. Dat is echter wel wat teveel gezegd, hij wist een zwerm te zitten in een boom, naar schatting wel een meter of zes hoog.

Ik begon nu echter te begrijpen, dat er tussen theorie en praktijk een grote afstand ligt, want toen ik op het veld kwam, waar zich de zwerm moest bevinden, zonk mij de moed in de schoenen. Zes meter hoog en aan een dunne tak, weggescholen tussen de bladeren, dat was wel wat teveel gevergd van mij, die nog nooit een zwerm geschept had.

Ik loofde een rijksdaalder uit indien men mij de zwerm heelhuids thuis zou brengen en voor dat bedrag werd ik eigenaar van mijn eerste volkje.

's-Avonds werd het thuisgebracht en nu kwam het probleem van de plaats waar ik het volk zou opstellen. Waar mijn bijenstal zou komen te staan wist ik precies,

al was die nog lang niet klaar, maar waar nu dit volkje moest komen?

Men ried mij aan het onder een bosje te zetten van wilde frambozen en van dat ogenblik af heb ik begrepen, wat bijen voor de bestuiving betekenen. Voordat ik bijenvolken had, zaten er ieder jaar vele, kleine en zure vruchtjes aan. Nadat ik er bijenvolken bij had staan bleek me, dat ook wilde frambozen lekker en groter kunnen zijn, indien zij behoorlijk bestoven worden en in de tijd, dat mijn eerste volkje zijn plaats innam, begonnen zij juist in bloei te komen.

Wat was ik rijk met mijn bezit! M'n gehele vrije tijd bracht ik bij dat ene volkje door en ik heb toen heel wat van het bijenleven begrepen. Vooral het binnenkomen met allerlei kleuren stuifmeel was een gezicht, dat ik nooit vergeten zal en waaraan ik nog steeds moet terugdenken.

Mijn oude leermeester kwam ook eens kijken, maar die was minder enthousiast dan ik. „Een nazwermpje”, was zijn oordeel en als nu de „konink” maar bevrucht wordt.

Hoe hij zo kon zien, dat het een nazwerm was, begrijp ik nog niet, maar het bleek juist te zijn, zoals ik later kon constateren. Ik wilde de korf omdraaien om hem mijn bezit te laten zien, maar toen kreeg ik mijn eerste waarschuwing. „Nee, jongen, dat gaat zo niet, je zou de hele boel bederven”, oordeelde hij. „Boven je hoofd”, en meteen nam hij het volk van mij over en hief het hoog op.

Ik zag weinig meer dan een hoop wriemelende bijen, maar mijn vriend bleek er meer van te zien. „Ze bouwen goed”, zei hij, „en nu maar rustig laten staan”. En met die woorden nam hij afscheid. Nee, een man van veel woorden was hij niet, hoewel ik later heb ervaren, dat hij heel wat meer wist, dan ik op het ogenblik begreep en dat ook onder woorden wist te brengen.

Maar ik was nog een leek, telde niet mee nog en dat zou later, zoals bleek, wel anders worden.

JAN VAN VELDZICHT.

Afdeling Zeist in Augustus 1939. V.l.n.r. de heren Helfenrath, Lamoré, Carelse, Drost (oud-secretaris, achter de eerste kast, met gebalde vuist), 'n onbekende, Ooms, Blankensteyn (in 't wit, oud-voorzitter, overleden in 1940), nog een onbekende, Vijhof, van Dalen, Verwey, Eigelaar. Ingezonden door de heer Briede.

Het Rijkshoningmerk

DE wederinstelling hiervan laat lang op zich wachten, ondanks de grote behoefte eraan. Zijn er inderdaad zoveel bezwaren aan een doeltreffende uitvoering van de wet verbonden? Laat men dan beginnen met een eenvoudig systeem, en eventuele gebreken, die in de praktijk blijken, door nadere maatregelen trachten te verbeteren. Zulks zal beter zijn dan een niet-falend systeem uitvinden, maar door het wachten op dat systeem grote schade te veroorzaken. Immers de honingprijzen zakken met sprongen en goede inlandse honing moet concurreren met honing, waarin goedkope buitenlandse vermengd is, die het honingverbruik niet stimuleert. Een oneerlijke concurrentie, waaraan door het instellen van het rijkshoningmerk, een einde gemaakt zal worden. Want dan zal onze Nederlandse honing zijn ware prijs opbrengen.

Een stelsel zal m.i. zijn, dat alle imkers (bijenhouders) in Nederland ingeschreven moeten zijn en een registratienummer zullen hebben, op straffe van boete zo zij zulks nalaten. Deze inschrijving kan kosteloos zijn, terwijl een jaarlijkse opgave van de volken vereist is. Men krijgt dan tevens een juist overzicht van het aantal bijenvolken in ons land.

De imkers die het rijkshoningmerk willen voeren, kunnen banderollen betrekken bij het Rijkshoningmerkbureau, tot een vaste, zo laag mogelijk gestelde prijs. Kopen zij honing in groot-fust (van een medehandelaar) en bottelen zij deze uit, dan verbruiken zij daarbij hun flacon-banderollen, zonder restitutie van banderolprijs gebezigd voor het groot-fust. Ogenscheinlijk duurder dan een regeling van verrekening van banderollenprijs, zal dit toch goedkoper zijn dan de oude regeling, waarbij de **grossiers** hun **verkopen door-gaven** en waarvan een administratieve rompslomp, met alle kosten daaraan verbonden, het gevolg was. Door dit alles achterwege te laten behoeft de banderollenprijs niet hoger te zijn dan voorheen (naar verhouding van de prijzen van alle artikelen vroeger en nu), en de grote verliezen van het Rijkshoningmerkbureau zijn niet weder te vreezen.

Een kleine opstelling moge dit bewijzen.

Was de hoeveelheid Nederlandse honing, die onder rijksmerk geleverd werd, vroeger 130.000 kg, waarvoor aan banderollengeld, tegen 2 ct. per kg, f 2600 werd betaald, en door het Rijkshoningmerkbureau werd ontvangen, thans, nu ieder, meer dan toen, overtuigd is van het belang van het Rijksmerk, kan men, om te beginnen, zeker om 150.000 kg rekenen. Indien de banderollenprijs op 5 ct. per kg wordt gesteld, wat men graag zal betalen en wat men er zeker gemakkelijk uithalen zal voor Nederlandse honing, dan levert dit reeds f 7500 op.

Een rijkssubsidie van f 2000.— per jaar behoeft niet buitengesloten te worden.

De Bedrijfsraad zou ook enige steun kunnen geven in de aanvang. Want de wederinvoering van het rijksmerk is toch een zaak van de Bedrijfsraad, als omvattende alle Nederlandse imkers.

Een **verenigingsmerk** is m.i. uit den boze, wegens het ontbreken van preventieve controle, of te dure controle, zo deze wel wordt ingesteld. En kan het zonder controle? Van moedwilligheid bij verkoop van minderwaardige honing behoeft nog niet altijd sprake te zijn, de (meer of minder hygiënische) **behandeling** van het product kan er de oorzaak van zijn.

De controle kan overgelaten worden aan de Keuringsdiensten voor Waren in de diverse provincies van ons land. Een goede samenwerking tussen deze diensten en het (Rijks)honingcontrôlestation is zeer wel mogelijk en de minst kostbare uitvoering, met zo weinig mogelijk ambtenaren.

Overtreding van de Wet kan gestraft worden met ontnemen van het recht om het Rijkshoningmerk te voeren

en/of met boeten. Deze boeten kunnen de inkomsten van het bureau nog verhogen.

Nu de uitgaven. — Een directeur van het Rijkshoningcontrôlestation, zonder volledige taak. Men mag niet rekenen op het gratis vervullen van deze functie, zoals Dr. H. W. de Boer, directeur van de Keuringsdienst voor Waren te Groningen, dit 10 jaar lang heeft gedaan en waarvoor wij hem eeuwig dankbaar mogen zijn. — Een controleur van het R.H.C.S., zonder volledige taak. Om, na een bezoek op de betreffende imkersbedrijven, door het opmaken van een rapport, te laten vaststellen in hoeverre die imker gestraft moet worden, als door de Keuringsdiensten, in twijfelgevallen, naar de Directeur R.H.C.S. doorgezonden en door deze onderzochte monsters zulks wenselijk maken. — De laboratoriumkosten; de reiskosten van de controleur. Al deze uitgaven zullen uit bovengecalculerde ontvangsten bestreden kunnen worden.

Twijfelt men hieraan, dan steke men zijn licht eens op bij het Bureau dat de Kaasexportcertificaten administreert en dat bijzonder goedkoop werkt.

Voor ons werken de keuringsdiensten het goedkoopst, al zullen deze het werk niet alleen kunnen doen, en is een (Rijks)honingcontrôlestation nodig.

En dan geen 900 of 1000 imkers aangesloten bij dat Station, maar duizenden!!

De tijd is rijp voor het rijkshoningmerk; deze tijd dringt. Moge het merk thans spoedig weder worden ingevoerd.

Indien ik de kwestie van het rijkshoningmerk misschien wat te eenvoudig zou hebben voorgesteld, dan zou ik willen dat de lieden, die een andere zienswijze er over zijn toegedaan, nu ook eens in de pen klimmen en van hun zienswijze doen blijken door een stukje in ons Maandschrift. Wrijving van gedachten kan tot oplossing van het geval bijdragen.

De kwestie van de honingprijs en de winstmarge van de winkeliers is eveneens een zaak die aandacht verdient. Maar deze **behoeft niet** wettelijk geregeld te worden. Het „merk” is nummer één, daarna komen prijs en winstmarge aan de beurt, om door ons tezamen besproken te worden.

Allkmaar.

A. NOUWEN.

Attentie!

GEMERKTE DARREN!

In verband met wetenschappelijke proeven, verzoek ik, als technicus der Rijksklinieken, die imkers, die in de kring Harderwijk, Apeldoorn, Ede, Utrecht en Hilversum in hun volken met staniol gemerkte darren hebben aangetroffen, hiervan opgave te doen, vermeldende aantal darren en welke kleur staniol (eventueel per ongefrankeerde briefkaart) aan

H. DE MAN,

Nic. Beetsstraat 24,
Utrecht.

Meer Koninginnen, Meer Werkbijen, Meer Honing.

In het Maandschrift van November j.l. wordt, in de rubriek „Uit de jaagkieps”, een tweetal bedrijfswijzen besproken die ten doel hebben, het vergroten van de honingooft door drie koninginnen ten behoeve van één honingvolk aan het werk te zetten.

Dit denkbeeld is zeer aantrekkelijk, en ik vermoed dan ook dat verschillende lezers van het hier bedoelde artikel er wel iets voor zouden gevoelen het beschreven systeem toe te passen, ware het niet, dat men er speciaal voor dit doel geconstrueerde kasten voor nodig heeft. Men gaat er in de tegenwoordige tijd maar niet zo gemakkelijk toe over een broedkamer in tweeën te zagen of een kast te construeren zoals die, welke bij het bedoelde artikel is afgebeeld.

Nu meen ik echter dat het beoogde doel vrijwel even goed te bereiken is met veel eenvoudiger en minder kostbare middelen, n.l. door naast een normale kast een of twee 4- of 6-raams hulpkastjes in gebruik te nemen. Dergelijke hulpkastjes zijn gemakkelijk en zonder hoge kosten te maken, terwijl zij ook tegen betrekkelijk lage prijs te koop zijn. Ik denk hierbij b.v. aan transportkistjes, die gemakkelijk geschikt te maken zijn voor het onderbrengen van een afleggertje. Neemt men dan voor 4-raams volkjes 6-raams transportkistjes, dan houdt men voldoende ruimte in de kistjes over om deze dubbelwandig te maken met behulp van een paar plaatjes hard-board.

Op deze wijze beschermt men de volkjes tegen te sterke afkoeling, hetgeen — zoals bekend — voor kleine volkjes van groot belang is.

Toen ik, enkele jaren geleden, met iemkeren (althans met bijenhouders) begon, heb ik de hier bedoelde gedachte: „meer koninginnen, meer bijen, meer honing” reeds dadelijk in praktijk gebracht, zij het ook feitelijk niet opzettelijk.

Toen ik n.l. voor het vernieuwen van mijn koninginnen, mijn volken op één dop wilde zetten, durfde ik het daaraan verbonden risico niet aan. Ik besloot daarom mijn oude koninginnen niet te doden, doch achter de hand te houden, door ze onder te brengen in een paar afleggertjes. En zo gebeurde het, dat ik naast elk van mijn beide kasten een hulpkastje had staan (hetgeen dus al iets begint te gelijken op de hierboven bedoelde foto), echter alleen met de bedoeling een reservekoningin achter de hand te hebben.

Het systeem bleek echter al spoedig aanleiding te geven tot complicaties; de koninginnen in de hulpkastjes kregen te weinig ruimte, de bijen dreigden uit de kastjes te puilen. Wat te doen? Er zat niets anders op, dan enkele ramen broed uit elk kastje over te brengen naar de bijbehorende honingvolken, en de overtollige bijen te laten afvliegen naar deze volken. Dit moest later nog

enkele malen herhaald worden, maar toen was het intussen wel tot mij doorgedrongen, dat deze „complicatie” nog niet zo gek was.

Ik besloot daarom de beide volkjes tegen de winter niet te verenigen, doch tezamen in een normale broedkamer onder te brengen, na deze kamer eerst in tweeën te hebben gedeeld door een verticaal schot van hard-board. Voorzien van een dunne bodem van hard-board, met een vliegopening voor elk volkje, werd deze broedkamer op een der beide normale volken geplaatst en aldus overwinterd.

In het voorjaar werden de volkjes weer ieder in een hulpkastje ondergebracht, en het aftappen van broed en bijen kon al spoedig weer beginnen, terwijl ik tevens voor elk volk een reservekoningin in voorraad had. (Dit waren jonge koninginnen, want ik had in de loop van het vorige jaar ook deze kastjes van nieuwe koninginnen voorzien). Ik heb de door mij gevolgde wijze van overwinteren hier even besproken, ten einde aan te tonen, dat men, met betrekkelijk weinig kosten, bij elk honingvolk 2 hulpvolkjes vrij gemakkelijk kan overwinteren; indien althans de winter niet al te bar is.

Wil men dus het, in de aanhef van dit artikel bedoelde, systeem van 3 koninginnen bij 1 honingvolk toepassen, dan heeft men niet veel anders aan te schaffen dan 2 hulpkastjes en een paar stukken hard-board. De extra broedkamer, welke men nodig heeft voor de overwintering van de 2 kleine volkjes, heeft men immers ook 's zomers nodig, indien men met een sterk honingvolk wil werken. Bij het werken met dubbelwandige kasten (waarmede ik geen ervaring heb) zal het overwinteren op een ander volk waarschijnlijk niet zo eenvoudig zijn. Wil men in dat geval de volkjes in een afzonderlijk geplaatste broedkamer onderbrengen, dan zal men nog een dak en een bodem nodig hebben (en bij voorkeur nog een in 2 helften onderverdeelde honingkamer met klimraten) doch dit zijn alle normale onderdelen, die niet waardeeloos worden indien men het systeem wil verlaten. Misschien wordt het dan zelfs eenvoudiger (althans voordeliger) de beide volkjes permanent in deze onderverdeelde dubbelwandige kast te huisvesten.

Wie over een reservekast beschikt, dubbel- of enkelwandig, kan dan ook, à raison van een paar gulden voor hard-board, zijn geluk beproeven met 3 koninginnen te laten werken voor 1 honingvolk. Bij gebruik van enkelwandige kasten is echter de aangewezen weg, het werken met goedkope hulpkastjes; men kan dan zijn reservekast voor andere doeleinden vrij houden.

Tenslotte nog iets over een principieel verschil tussen het werken met een speciaal geconstrueerde kast en het gebruik van hulpkastjes of een onderverdeelde normale kast. In het eerste geval zullen (althans: kunnen) de overtollige bijen op eigen gelegenheid naar de honingkast trekken; in het tweede geval moet men zelf hiervoor zorgen. Men kan dit doen - zoals ik reeds mededeelde -

door de vliegbijen te laten afvliegen. Men kan echter ook, met behulp van de couranten-methode, een aantal bijen aan het honingvolk toevoegen, al of niet tezamen met een of meer ramen met broed. Zelfs heeft men het hierbij min of meer in de hand bijen van een bepaalde leeftijd over te brengen, aangezien bij het afschudden van ramen de oudste bijen het eerst opvliegen. Schudt men dus een raam, voordat men het overhangt, gedeeltelijk af boven het hulpvolk, dan brengt men jonge bijen over; schudt men het eerst gedeeltelijk af boven het honingvolk (op de courant) en daarna verder boven het hulpvolk, dan brengt men vliegbijen over.

Ik geloof dan ook niet dat, bij zorgvuldige toepassing, het werken met goedkope hulpkastjes minder resultaten zal opleveren dan met een dure speciaal voor het doel geconstrueerde kast. Ik stel mij dan ook voor, het volgend jaar bij elke kast 2 hulpkastjes te plaatsen; misschien wel meer, want: hoe meer koninginnen, hoe meer werkbijen, en hoe meer honing.

Driebergen.

Ir G. Snoeck Henkemans.

Cursussen

EN

Winterlezingen

aanvragen bij het Bijenhuis te Wageningen vóór 15 September.

Aan hetzelfde adres is voor bijenteeltonderwijzers en afdelingssecretarissen binnenkort een circulaire met volledige gegevens omtrent het aanvragen van cursussen en lezingen verkrijgbaar.

Vraagt U deze circulaire even per briefkaart aan?

UIT DE PRAKTIJK

Mijn vriend en collega heeft een vrij aardige bijenstal, bestaande uit een 20-tal kasten, enige korven en zesraamskastjes, en al kan men zelf de eigen bijen naar believen gadeslaan, men is toch wel eens benieuwd naar de omstandigheden en resultaten van buurmans bijen.

En zo brengen wij nu en dan wel eens een bezoek aan de stal van onze vriend. Dat bevredigt de nieuwsgierigheid en... het is ook leerzaam. Nu is mijn vriend een hartstochtelijk bijenliefhebber, het zit hem als het ware in het bloed, want z'n grootvader hield jaren terug ook een flinke korfbijenstand. De tijden zijn evenwel veranderd en dus wordt op meer moderne wijze geïmkerd met bijen in kasten, want door de veelheid van vliegbijen bij goede dracht en het geven van ruimte kan de meeste honing gehaald worden. Mijn vriend had de revue gezien: „Geef ze de ruimte”, en dit vergeet hij niet licht meer. Dit brengt hij steeds in toepassing. Nu heeft hij, dat moet gezegd worden, een goed soort bijen, niet van die zwermduivels, die je op het onverwachtst verrassen met een zwerm, ondanks voldoende ruimte, maar van die bijen, die je gerust een veertien dagen eens aan zichzelf kunt overlaten zonder dat ze zwermen. En zo was het ook de vorige zomer. Toen ik bij hem kwam in de maand Juli, had hij slechts twee zwermen van de twintig kasten. Ze zaten dan ook vol met bijen. Nu waren de maanden Mei, Juni en de grootste helft van Juli tamelijk koel geweest, zo koel zelfs, dat tijdens de dracht op de linde, dikwijls het weer te koel was om veel te halen.

Ook de bloei van andere gewassen werd door het koele weer vertraagd, zo zelfs, dat de bloei van het uienzaad daardoor een tiental dagen werd vertraagd. Immers wanneer het ongeveer 10 Juli is, dan weten wij dat de bloei van dit gewas begint, maar dit jaar was dit niet het geval. Wij zouden nog ruim tien dagen geduld moeten hebben. Toen werd het eerst zomer en meteen stond dan ook ineens alle bloesem open. Men kent dat wel, wanneer een aanhoudende stroom van bijen voor de stal zich op de vlieggaten stort.

M'n vriend heeft geen kostbare bijenbascule, maar toch, als eenvoudig en praktisch mens, wil hij weten hoeveel nectar wordt ingebracht. En zo had hij een kastvolk, natuurlijk één van de beste, op een eenvoudige bascule geplaatst en woog hij des avonds laat en 's morgens vroeg dit volk. Hij wist reeds dat een deel der nectar verdampt en dus schreef hij het resultaat der weging des morgens op een balk van de bijenstal.

En zo zag ik bij een bezoek deze cijfers in krijt op die balk genoteerd. Hieronder zijn ze:

22 Juli	100 pond	2 Aug.	156 pond	
23 "	104 "	3 "	156 "	} koel, winderig
24 "	108 "	4 "	156 "	
25 "	120 "	5 "	156 "	
26 "	126 "	6 "	156 "	
27 "	130 "	7 "	156 "	
28 "	136 "	8 "	160 "	
29 "	142 "	9 "	162 "	
30 "	146 "	10 "	164 "	
31 "	150 "	11 "	164 "	
		12 "	164 "	
1 Aug.	152 "	13 "	164 "	

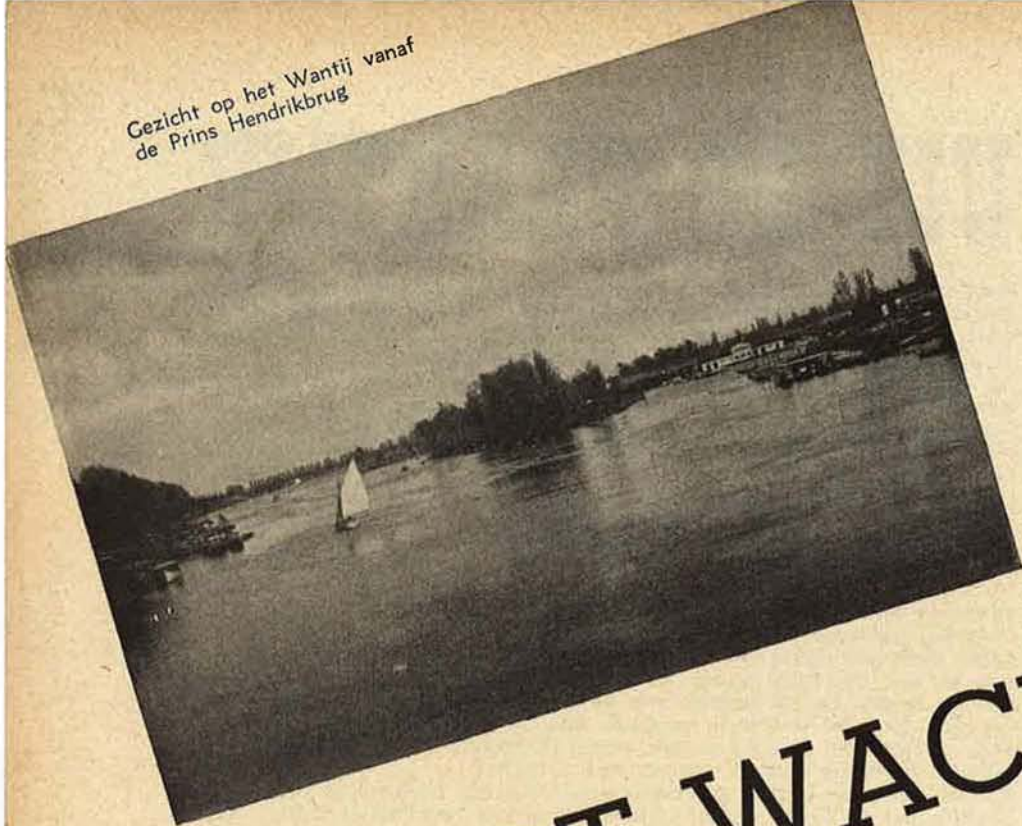
Daarna geslingerd. Het is jammer dat niet werd nagegaan de juiste hoeveelheid honing uit deze kast geslingerd. Maar toch lijkt mij het resultaat niet gering. Ik heb nog enige bijzonderheden vernomen. Op 24 Juli was het een heel mooie dag en werd zeer veel gehaald. Het resultaat aan de avond van die dag was 14 pond toename, terwijl de volgende morgen 12 pond toename aangaf. In een plaatselijk blad werd zelfs medegedeeld dat de bijen op één dag in één volk 14 kg hadden gehaald. Maar toch is dit abnormaal hoog in deze streken. Nu zou men kunnen aanvoeren of er soms geen vervliegen heeft plaatsgevonden. Dat komt voor. Dat is mijzelf overkomen. Ik had tien volken op een rij bij het koolzaad staan en door de sterke wind vlogen op de buitenste kast aan de linkerzijde veel meer bijen dan op de andere. Doch dat was hier niet het geval, omdat dit volk temidden van de andere kasten stond. En ook de andere volken in de omgeving waren heel goed. Van 3 tot 7 Aug. was het koel, winderig weer en geen gewichtstoename, ook geen verlies. Op 8, 9 en 10 Aug. is reeds te merken dat de dracht bijna is geëindigd, hoewel nog gehaald wordt.

Duidelijk is hier te zien dat een sterk volk bij voldoende ruimte, de meeste resultaten geeft. Mijn vriend weet dit ook; en houdt daarom sterke volken en... hij geeft ze de ruimte.

Herkingen.

M. DORST.

Gezicht op het Wantij vanaf
de Prins Hendrikbrug

19 AUGUSTUS:

DORDT WACHT DE IN

op Zaterdag 19 Augustus, en zal ze hartelijk en royaal ontvangen, maar..... dan moet U **onmiddellijk** een giro-formulier invullen en f 2.90 overmaken aan de penningmeester, de heer A. de Groot, Nieuweweg 28 te Dordrecht (postgiro no. 254.526); vóór 7 Augustus moet het aantal deelnemers bekend zijn, opdat de restauratiehouders van Kunstmin, American en op de boot de nodige maatregelen kunnen treffen, dat Uw verzorging af is en vlot verloopt.

Hoe U de weg naar Kunstmin kunt vinden? Wel, in de eerste plaats zullen zowel vanaf het station als vanaf de voornaamste toegangs- wegen tot de stad langs de weg de bekende richtingswijzers (in de vorm van bijen) worden aangebracht; voorts vindt U op deze pagina afgedrukt een kaartje, dat U duidelijk de weg aangeeft en tenslotte zullen bij de uitgang van het station van 9 uur tot 10.15 uur collega- imkers (zij dragen rood-wit-rode rosetten) aanwezig zijn om U welkom te heten en naar Kunstmin te geleiden (10 min. gaans).

Wilt U van de boottocht ten volle profiteren, neem dan ook het kaartje mede, dat in het Juli-orgaan is afgedrukt; de op dat kaartje in de vaarroute vermelde nummers (zgn. kilometer-raaien) maken het de passagiers mogelijk zich te oriënteren.

Voor het verkrijgen van nachtlgies gelieven de deelnemers zich vroegtijdig onder verstrekking van de nodige gegevens te wenden tot de Secretaris der Regelingscommissie, de heer P. Rijsdijk, Tessel- schadestraat 2B, Dordrecht (telefoon 3236).

Draagt allen het insigne (tevens bewijs van toegang), dat zich aan de deelnemerskaart bevindt!

Tenslotte zal het zeer op prijs worden gesteld als de deelnemers (en deelnemers) zoveel mogelijk in originele klederdracht willen ver- schijnen; ons imkersgezelschap krijgt daardoor een fleurig aanzien.

En nu, op naar Dordt..... U komt er niets tekort!

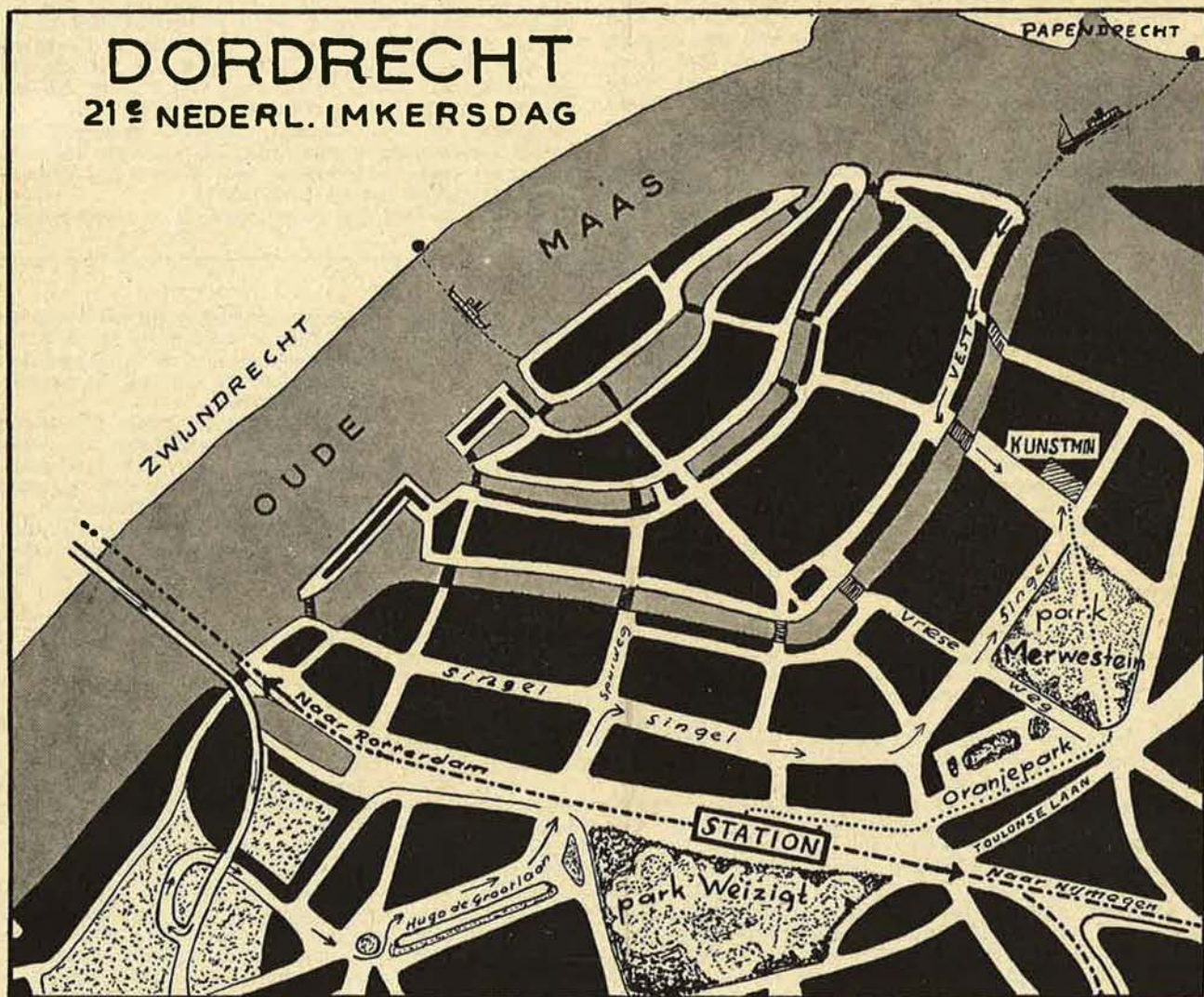
Dordrecht
Interieur Grote Kerk

IMKERS....

Het Maartensgat: Jachthaven der Vereniging „Watersport“

VERKLARING

- ROUTE BUSSEN EN AUTO'S
- ROUTE VOETGANGERS

UIT DE JAAGKIEPS

In de Schweizerische Bienenzeitung 1950/4 komt van de hand van Dr. W. Fyg een interessant artikel voor, getiteld „Waarnemingen over de uitwerking van de bedwelming (narcose) door koolzuur (kooldioxyde, CO₂) op werkbijen.

Voor het kunstmatig bevruchten van bijenkoninginnen worden deze thans verdoofd met CO₂. Deze stof heeft voordelen boven ether en chloroform, daar o.a. de bijen niet overgeven, waardoor zij zich bevullen.

De narcose vindt in een met CO₂ gevulde ruimte binnen 30 à 90 seconden plaats, zonder merkbare opwinding en de koninginnen kunnen zonder nadeel tot 90 seconden hierin blijven. Nadat zij weer in de vrije lucht zijn gebracht beginnen zij na een paar minuten te ademen en zijn na 20 tot 30 minuten weer normaal.

Een ander voordeel is, dat door CO₂ de eierstokken der koninginnen zich ontwikkelen, tengevolge waarvan het eitjes-leggen wordt vervroegd, maar dan moet de koningin tweemaal ongeveer 10 minuten verdoofd zijn geweest met een tussenruimte van 24 uur.

Deze verrassende uitkomst van Mackenzen was voor Fyg aanleiding om dit proces ook eens op werkbijen toe te passen, maar het resultaat was, dat de rudimentaire (onvolkomen ontwikkelde) eierstokken kleiner werden, maar daarentegen instincthandelingen dezer bijen zeer ingrijpend en duurzaam veranderden. Zijn bevindingen komen overeen met die van een Engelse geleerde Dr. C. R. Ribbands, Rothamsted. Deze heeft geconstateerd, dat na de narcose, bijen, die het broed verzorgden, haalbijen werden, stuifmeelhaalsters werden nectarhaalsters. Door dit ingrijpen zou misschien de haaldrift der bijen vergroot kunnen worden.

De proefnemingen van Fyg bestonden in het maken van kleine moerloze volkjes van gelijkwaardige samenstelling (ongeveer 150 bijen) in kooitjes van 16 x 14 x

4½ cm, drie hiervan waren met onbehandelde bijen bevolkt en moesten dienen als controle-volkjes.

Het verloop van deze controlevolkjes was als volgt: Eén had een uitgebouwd stuk raat met stuifmeel, de beide andere alleen kunstraat. De bijen begonnen meteen te werken en het gegeven voedsel, suikerwater en honing-suikerdeeg, werd in de cellen gebracht. Zij bouwden zowel fijn als grof werk. Tussen de 7e en 10e dag demonstreerden deze volkjes hun moerloosheid door het aanzetten van moerdoppen en traden in alle drie volkjes eierleggende werkbijen op, welke alleen de moerdoppen wilden beleggen. „Men kan zeggen, dat deze controlevolkjes, niettegenstaande de opsluiting en het kleine aantal bijen, zich instinctmatig normaal, dat is als een vrijvliegend, moerloos volk, dat op het tijdstip dat de moer verloren gaat, eitjes noch broed heeft, gedragen”. Bij onderzoek bleek, dat van 66.6% der bijen de eierstokken vergroot waren, de voedersapklieren van middelmatig tot goed ontwikkeld waren en de vetlichaampjes van matig tot tamelijk. Van de drie proefvolkjes had één ook een stukje raat met stuifmeel. Deze volkjes werden resp. 1, 3 en 5 maal (met een tussenruimte van 24 uur) verdoofd. Na deze narcose gedroegen de proefvolkjes zich de eerste dagen bijna gelijk als de controle-volkjes, misschien iets onrustiger, maar na 5 dagen was er veel verschil. Terwijl de controle-volkjes werkten, deden de proefvolkjes niets anders dan van het geboden voedsel zoveel opnemen als zij zelf nodig hadden. Zelfs het volkje met de uitgebouwde raat bracht hierin geen suikerwater. Zij gevoelden zich blijkbaar ook niet moerloos.

Gedurende de 3 à 4 weken, dat deze proef duurde, kwam hierin geen verandering, zij werkten dus niet en zetten geen moerdoppen aan. Waren zij, volgens Ribbands, alleen nectar-haalsters?

Er zullen nog heel wat proeven genomen moeten wor-

kunstmatige inseminatie

STRIJDIG MET DE WETTEN DER NATUUR?

Met zeer gemengde gevoelens las ik het antwoord van onze deskundige voor de Vragenrubriek in het Mei-nummer (blz. 84) van ons Maandschrift, aan een jong, beginnend imker, die zijn enthousiasme ontleent aan de poëzie van het bijenleven:

Poëzie is overal,
Overal, mijn vrinden!
't Is de vraag maar, wie ze al,
Wie ze niet kan vinden!

Niemand kan het met deze beproefde regelen meer eens zijn dan de schrijver van dit wederwoord, maar met nadruk zij er aan toegevoegd: de poëzie alléén is een slechte raadgeefster bij het uitoefenen van een bedrijf en bij de exacte natuurstudie.

Wanneer men bijvoorbeeld meent, de bijen tijdens de bruidsvlucht voor de ingang van de kast te zien dansen, in afwachting van de terugkomst van de koningin, is dit voor een amateur wel een zeer poëtische ge-

door Dr. J. DE WILDE

dachte, maar voor de kritische natuuronderzoeker alleen een verkeerd uitgelegde waarneming.

Zo werkt exacte natuurstudie vaak ontzuhterend; maar keerde ook de Kleine Johannes niet uit de poëzie van zijn kinderleven terug naar de grote stad, waar de mensheid is en haar weedom? Pluizer en Windekind gaven samen de weg aan, waarlangs zijn aanleg zich harmonisch kon ontwikkelen.

Wanneer we de nuchtere feiten eens nagaan, zien we dat de kunstmatige bevruchting (bestuiving) bij planten al sedert meer dan een eeuw wordt uitgevoerd, tot zegen van onze landbouw. Wie zal er thans nog iets onzedelijks in zien, wanneer de plantenkweker het stuifmeel van een bloem op de stamper van een andere overbrengt, ter veredeling van zijn rassen? Aanvankelijk hadden velen

hiertegen ernstige principiële bezwaren. Moet ik aannemen dat deze bij de verzorger van onze vragenrubriek nog bestaan? Ik kan mij dit nauwelijks voorstellen.

Kunstmatige inseminatie bij dieren is van veel jonger datum en heeft, zoals veel dat nieuw is, weerstanden te overwinnen, die ten dele berusten op onberedeneerde vooroordelen.

Is het zedelijk toelaatbaar dat duizenden Amerikaanse bijenvolken jaarlijks door aantasting door het Amerikaans Broedrot omkomen of moeten worden verbrand? Door drie jaren toepassing van kunstmatige inseminatie zijn enkele resistente bijenstammen verkregen, zodat de plaag wellicht binnen een of twee decennia is bedwongen. Mag dan deze kunstmatige seminatie misbruik heten van menselijk kunnen? Onze jonge briefschrijver leze mijn reisrapport en lere hieruit, dat k. i. niet bestemd is om op de bijenstand van de amateur de bruidsvlucht te vervangen.

Maar wél opent deze techniek de mogelijkheden voor de wetenschappelijke onderzoekers tot iets, wat in de tienduizend jaren, waarin wij bijen houden, nog niet mogelijk is geweest: de exacte veredeling van onze bijenrassen.

den. „Misschien biedt de CO₂-narcose ons nieuwe mogelijkheden om het veelzijdige en gecompliceerde instinctleven der bijen en andere insecten door proefnemingen te onderzoeken”.

Uit het onderzoek bleek, dat slechts 5% der bijen grote eierstokken hadden, voornamelijk bij het volkje, dat slechts éénmaal verdoofd was, de toestand van de voedersapklieren en vetlichaampjes was slecht, (bij het genoemde volkje iets minder slecht). De voedersapklieren en vetlichaampjes worden dus blijkbaar nadelig beïnvloed door de narcose.

Slotconclusie: De bijenhouder zal in de eerste plaats de vraag stellen of de genoemde waarnemingen ook resultaten voor de praktijk zullen opleveren. Dit zal zeker het geval zijn. Zij toonden ons aan, dat het nauwelijks aan te raden is, de CO₂-narcose in de praktijk als een opwekkend middel te gebruiken om de haaldrift der bijen aan te wakkeren. Er wordt zo'n diep ingrijpende en duurzame instinct-wijziging veroorzaakt, dat het voortbestaan van een bijenvolk waarschijnlijk ernstig gevaar zou lopen.

In het American Beejournal 1950/4 vinden we de juiste cijfers van de oogst 1949.

Volgens het Departement van Landbouw was de opbrengst 227 miljoen pound honing en 4 miljoen pound was. Dat is een toename bij 1948 van 10% honing en 3% was, terwijl het aantal bijenvolken 2% minder was. De gemiddelde honing-opbrengst was 40.6 pound tegen 36 pound in 1948. In 1949 was de honingprijs 15% lager en die van was 13% vergeleken bij 1948.

Geschat werd, dat half December 1949 nog 83 miljoen pound honing onverkocht was, tegen 70 miljoen pound in 1948. Bij het overschot van 1949 was dat van 1948 inbegrepen.

Glenn O. Jones, de secretaris van de Amerikaanse Beekeeping-Federatie zegt, dat aan de vraag naar honing niet zou kunnen worden voldaan, indien men zo verstandig was 2½% van het bruto-inkomen van de bijenteelt uit te geven voor honing-reclame.

In hetzelfde blad schrijft G. H. Cale in zijn rubriek: „All round the Bee-Yard” ook over het honing-vraagstuk:

Een bijenhouder heeft zich beklagd, dat er zo'n groot verschil is tussen de prijs, die een imker voor zijn honing krijgt en die, welke in de winkels betaald moet worden. De imker krijgt 8 \$-cent en de verbruiker betaalt 30 \$-cent.

Vertel mij eens, zegt Cale, hoe wil je dit oplossen? Kleine oogsten van imkers, die deze in hun omgeving plaatsen, komen niet in aanmerking, wel die van grote producenten.

Bij een ondersteuning der prijzen door de Regering van 12 \$-cent zal de consument 40 \$-cent moeten betalen. Zal hij dit willen? En zo niet, wat moeten de bijenhouders dan doen??

Zal aan de andere kant de imker bijen willen houden, als hij tegen of beneden kostprijs moet verkopen?

Werk voor Hercules, come on boy, doe je best, hier is weer een Augias-stal te reinigen”. (Als Hercules dan maar niet aan de Oude Wereld denkt!)

Uit de onderstaande cijfers blijkt ook wel, dat het met de bijenteelt in Amerika niet naar wens gaat:

Volgens de Canadian Beejournal 1950/3, was het totaal gewicht der Package-bijen gedurende 1949 767.800 pound of 34% minder dan het jaar daarvoor. Lage prijzen en trage markt zijn hiervan de oor-

zaak. Het aantal verzonden koninginnen was 667.600 of 22% minder.

Voor de Packages werden 212.100 volken gehouden (14% minder dan in 1948). Er werd gemiddeld 3.6 pound bijen per volk afgenomen tegen 4.7 in 1948 en 5.7 in 1947. En voor 1950 verwachten de verzenders nog een teruggang van 14%.

Naar aanleiding van de opmerkingen van Luistervink in het vorig M. S. inzake het Belgische wetsontwerp voor het bespuiten „tijdens de bloei” zou het volgende krantenbericht waarschijnlijk ook nut kunnen hebben:

De Antwerpenaren hebben door middel van een hélicoptère de verdelging ter hand genomen van de muggen en andere schadelijke insecten, die in kanalen, vijvers en moerassen rondom hun stad een weelderige broeiplaats hadden gevonden.

De hélicoptère heeft gedurende enige dagen een sterk werkend insectendodend poeder boven deze kweekplaats van muskieten verspreid en het resultaat was uitstekend.

De keerzijde van de medaille is evenwel, dat het poeder niet alleen de muggen, maar ook de bijen op grote schaal heeft gedood. De bijenhouders zijn dan ook wanhopig en hebben besloten de stad Antwerpen een proces aan te doen om schadevergoeding te verkrijgen voor het verlies van hun honingproducenten... (IJmuider Courant).

In de Nordwestdeutsche Imkerzeitung zegt een imker, dat het geld nog op straat ligt. Hij had de gewoonte propolis te bewaren en las op zekere dag een advertentie, dat een firma 30 DM voor één kg betaalde en hij had 1½ kg in voorraad.

In de Imkerfreund 1950/4 wordt bericht, dat er met de Pellett-klaver ook in Zweden en Finland proeven zijn genomen. In Zweden neemt men aan, dat de Trifolium hybridum een degeneratie van de Pellett is. De bloemen worden zeer ijverig door de bijen bevlogen, zij verkiezen deze boven andere drachtplanten. „In elk geval moeten er in Duitsland ook proeven met deze klaver genomen worden”, besluit dit blad.

Naar aanleiding van het bericht over het vliegje, dat eitjes legt op de larven van de wasmot (Jaagkieps April 1950), kreeg ik van de heer Nieuwenhuis, Hengelo, een brief waarin hij mededeelde, dit vliegje voor een jaar of tien ook op zijn bijenstand te hebben waargenomen. In een observatiekast ontdekte hij een ingesponnen wasmotlarve, die vergezeld was van enige kleine gele coconnetjes. Mijn hartelijke dank voor dit bericht.

De bijenmarkt te Veenendaal nadert weer; hierbij een foto, welke ik jaren geleden nam. Hierop zien we wel geen korven of bijen, maar handel is er wel, gezien de elzentak op de smacht.

Jékavé.

INGEZONDEN STUKKEN

WELKE BIJ?

Naar mij toeschijnt, is de vraag, welke bijensoort wij moeten verkiezen als uitgangspunt van een teelt, niet moeilijk te beantwoorden. Men diene zich echter te voren enkele punten goed duidelijk te maken:

- a. Wat is de „Hollandse bij”? De zwarte heidebij van de korfteelt (die trouwens ook in West-Duitsland werd gevonden)? Deze is natuurlijk onbruikbaar; door de zwermmethoden grondig bedorven, is zij maniakaal zwermster en meestal zeer steeklustig, maakt, zelfs in grote kisten een klein broednest om meteen weer doppen aan te zetten en te zwermen. Wat voor „Hollandse bijen” zijn er dan verder? Ik heb er gezien, die geleken op Krainers, andere hebben gele banden, weer andere lijken een combinatie van de twee. Ik onderschrijf volkomen de mening van Wigersma, dat wij geen Hollandse bij hebben.
- b. Wat willen wij eigenlijk? Wij willen een bij, die sterk broedt, grote nesten maakt, ijverig haalster is en niet alles in broed omzet, en die — want de moderne methoden eisen dat! — zachtmoedig is. Moeten wij daartoe de z.g. „Hollandse bij” nemen? Wedmore schreef mij dezer dagen, dat men in Engeland, sedert men de moderne methoden (stapelmethode) is gaan toepassen, van verdere import van Hollandse bijen is gaan afzien, omdat . . . ze te zwermvuldig, te matig broedend en vooral te steeklustig zijn.¹⁾ En zouden wij dan met die bij moeten beginnen?

Ik werk nu 18 jaar met bijen en doe dit niet als iemand, die alleen maar bijen houdt, maar als een belangstellend waarnemer, die zijn ogen de kost geeft. Ik heb gewerkt met Holl. bijen, met Krainers, met Italianen en de Am. goudbij. De Krainers geef ik verre en verre de voorkeur. Om hun rustigheid, hun kalme, hun zachtmoedigheid, hun sterke broedneiging. Het aantal dagen en uren, waarop men aan de volken kan werken, is bij Krainers heel wat groter dan bij de z.g. Holl. bij. De Krainer begint in het voorjaar vroeg, maar als ze begint, is dat aanvankelijk voorzichtig. Dan, ineens, binnen enkele dagen, komt er een geweldige en uiterst snelle expansie, ruimte geven wordt dan nodig. Zij laat daarbij de Holl. bij ver achter zich. Er zijn Krainers, die wat meer, er zijn er veel, die minder zwermneiging vertonen. De van nature al wat zwermtrage reageren uitmuntend op de twee-broedkamermethoden van Demaree. De Krainer is uitstekend bestand tegen ons klimaat, de Italiaan niet. De Italiaan begint veel te laat en houdt in het najaar abrupt weer met leggen op. Bastaarden met Italianen zijn steekduivels. Kruising Italiaan-Krainer kan uitmuntende resultaten opleveren.

Ik heb op dit ogenblik 55 volken op mijn stand, een groot deel daarvan zijn Krainers of Krainer nateelt. Een deel bestond uit Hollandse bijen. Van deze Hollanders, dit jaar aangekocht, waren er enige, die er uitzagen als Krainers en evenals Krainers zeer zachtmoedig waren. Overal, waar de Krainer-tekening en de Krainer-eigenschappen zich voordeden, zag ik een snelle ontwikkeling tot grote volken. Overal, waar gele banden aanwezig waren, of waar er zwarte moeren in huisden, onrust, steeklust, veel doppen, matige nestontwikkeling, ofschoon er daaronder wel enkele goede halers waren. Maar de allerbeste halers bleken Krainers of Krainer nateelt.

Het is volkomen dwaas, op sentimentele, vaderlandslievende gronden, zich vast te klampen aan het biologisch monstrum, dat men tegenwoordig nog Hollandse bij wil noemen. De Hollandse bij is net zo zuiver als wij Hollanders zelf: sedert eeuwen geënt met Spaans, Duits, Frans, Brits, Indisch, Surinaams, Belgisch, Italiaans, Chinees en negerbloed. Wanneer men de stamboom

Keurige
bijenstand in
Noordwijker
duinen.

Inz.
Jac. S. Vink.

van onze Nederlandse families ver genoeg nagaat, vindt men onveranderd vreemden. Daarom is dit chauvinisme dwaas.

De Krainer en de Italiaan, de Kaukasiër en de Cypriaan, zijn nog zuiver bestaande rassen. En de volslagen onbruikbare Duitse (Hollandse?) heidebij?

Wie met nuchter verstand en voldoende ervaring daarom zich deze vraag voorlegt, zal geen ogenblik aarzelen, te kiezen. Want de keus: Hollands of Krainer bestaat in feite niet. Hoogstens de vraag: Kaukasiër, Italiaan of Krainer? En dan is, wat mij aangaat, het pleit beslist voor de Krainer.

Harfsen.

Dr. J. W. SCHOTMAN.

¹⁾ En uit een brief van Dr. Eva Crane van het Bee Research instituut:

The opinion of many informed beekeepers is that the importation of Dutch bees into this country should be forbidden, because apart from disease (Nosema) our system here is based on the reduction of swarming, and therefore we do not want to introduce any strains more liable to swarm than those at present in this country. (Vele welingelichte imkers zijn van mening, dat de invoer van Hollandse bijen in Engeland verboden behoorde te worden, nog afgezien van gevaar voor ziekten (Nosema), omdat ons systeem berust op het zwermtraag maken en wij geen rassen willen invoeren, die sterker zwermen dan die, welke wij hier op het ogenblik hebben).

* * *

WIE HEEFT ZE?

Boeken moet men nimmer uitlenen. Maar . . . het goede hart en het verlangen, de mysteriën van het bijenleven ook anderen te openbaren, winnen het vaak.

SNELGROVE. SWARMING AND SWARMPREVENTION, een vuurrood gebonden boekje met binnenin het stempel van de Honigh-hof, werd geleend door een thans overleden Bussums imker. Zijn familie weet van niets of laat niets horen.

Iemand anders leende: TICKNER EDWARDES. THE LORE OF THE HONEYBEE. Geb.

Het nieuwe boek van DE ROEVER was nog maar enkele weken in mijn bezit, of iemand kwam het lenen. Even maar. Ik heb het nog niet terug.

Ik weet dat de liefde voor de bijen de leners drijft en ik vergeef hun alle vergeetachtigheid garne. Maar . . . zend mij mijn boeken terug, wilt ge?

SCHOTMAN.

Harfsen, post 't Joppe.

Een Bijenschans als Natuurmonument

Men verbuertse op de Boeckwey/en op de Rosse-Watermunte ende op 't lest op de Hey in Brabant ofte Goylant by Utrecht en dar ontrent.

Clutius, 1608.

OP een ledenvergadering van de afdeling Gooiland (Hilversum) op 1 Juni 1949, hield een der leden een lezing naar aanleiding van het boek van Dr. de Vrankrijker uit Bussum, „Naerdincklant”, uitgeverij „de Kers”.

Er was zoveel belangstelling voor dit onderwerp, dat na afloop één der leden vroeg of het niet mogelijk zou zijn een vroegere bijenschans als Natuurmonument in te richten, en wel in de oorspronkelijke staat. Er was veel animo en een commissie werd benoemd.

De moeilijkheid was een bijenschans te vinden, waarvan de ligging aan het doel zou kunnen beantwoorden, daar door de grote uitbreiding der gemeente Hilversum, vele der vroegere schansen in de bebouwde kom liggen. Op aanwijzing van één der leden, een lid van een oud Gooise familie, werden de overblijfselen van een schans gevonden, gelegen ten Westen van de Schuttersweg in de nabijheid van de N.C.R.V.-studio. Een kuil, in de volksmond Leemkuil geheten, zou de plaats zijn. Contact werd gezocht met het gemeentebestuur van Hilversum, de Vereniging van Vrienden van het Gooisch Natuurreservaat, Natuurmonumenten en hiervan werd de volle medewerking ondervonden.

De Nederlandse Padvinders hebben het graafwerk voor hun rekening genomen, korfinkers hebben voor bevolkte korven gezorgd en zo kon op 3 Juni j.l. dit Natuurmonument geopend worden.

De officiële plechtigheid had plaats in de cantine van de N.C.R.V., daartoe welwillend afgestaan.

De voorzitter van de commissie opende de bijeenkomst en sprak een woord van welkom tot B. en W. en de vertegenwoordigers van de verschillende verenigingen, die aan de totstandkoming hadden medegewerkt. Vervolgens gaf hij het woord aan de heer Dr. de Vrankrijker, die iets over de geschiedenis van de bijenschansen in het Gooi zou vertellen.

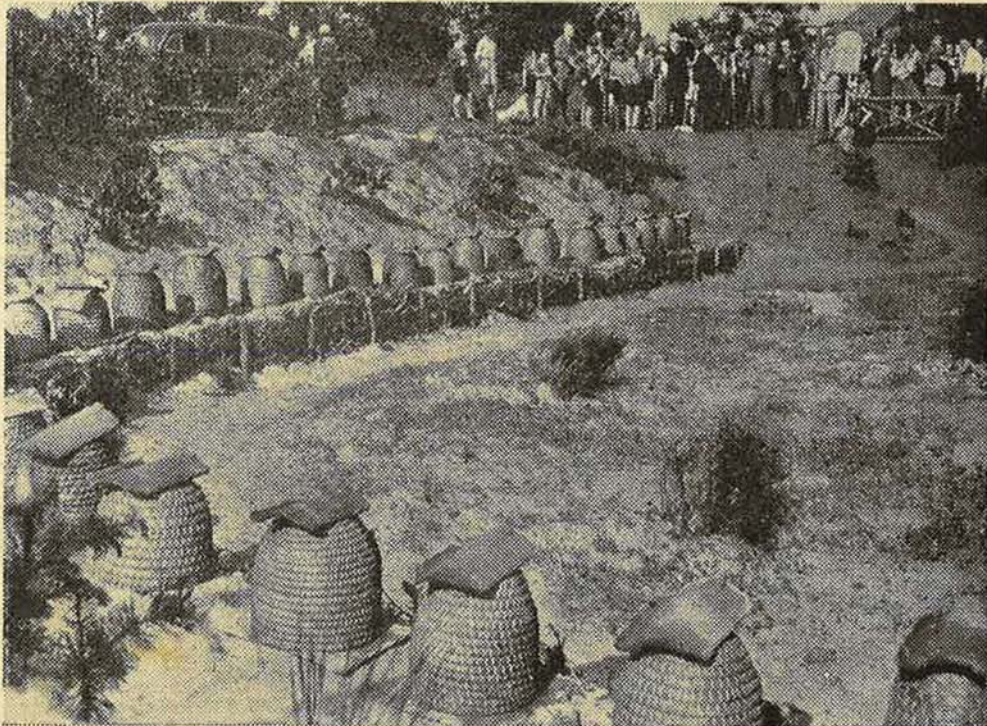
Spreker had in Hilversum en bijbehorende Engh de sporen van 40 bijenschansen kunnen vinden. Het houden van talrijke bijenvolken in deze streek was een gevolg van de bestaansvoorwaarden in het Gooi, welke waren „landbouw (boekweit) schapen en bijen” en verder een weinig huisindustrie en wel weven.

In de 16e eeuw telde het Gooi ongeveer 5000 inwoners, waarvan de helft op het platteland woonde. Deze hielden schapen, waarvan de mest volgens oude traditie de mest voor de boekweit was, dus er werd boekweit verbouwd en hierdoor weer gelegenheid geboden om bijen te houden. Door met hun bijen naar de vruchtbomen in het Utrechtse te reizen, door de linden in de kom van het dorp, door de boekweit en tenslotte door de heide hadden de Gooise imkers een goed drachtgebied. Omstreeks 1860 van $\frac{1}{4}$ gedeelte van het Gooi (ongeveer 3000 ha) bouwland, hiervan was ongeveer $\frac{1}{4}$ met boekweit bezaaid.

Deze gang van zaken heeft zich ongeveer tot 1900 gehandhaafd, toen ging het karakter van deze landstreek zich wijzigen; de boekweit is door verschillende oorzaken verdwenen, ziekte (z.g. Zwart) trad op en de mussen werden een geduchte plaag. Sinds de opening van de spoorweg in 1874 kwamen steeds meer mensen in het Gooi wonen en thans zijn er 160.000 bewoners, waarvan bijna de helft in Hilversum.

In deze plaats werden de bijen op bepaalde plaatsen buiten de kom van het dorp gehouden, dit waren gunstig gelegen plekken met beschutting tegen wind enz. Dit werden de bijenschansen. Voor het houden van zo'n schans was de toestemming van het gemeentebestuur nodig en er zijn verschillende Placaten uit de 17e eeuw, die over bijenschansen handelen: de onderlinge afstand moest 375 meter zijn, een verbod tot het afvangen van elkanders zwermen, het plaatsen van lokkorven enz. 10% van de oogst moest als cijns betaald worden, dit werd per Kop (een inhoudsmaat) verrekend.

Werden er op een schans volken van buitenaf geplaatst, dan moest hiervoor een stuiver per stok betaald worden, dit geld kwam ten goede van de „Pot-armen”. De N.H. kerk had ongeveer 20 schansen in bezit. Op één schans stonden van 20 tot 60 volken en berekend is, dat omstreeks 1870 de jaaropbrengst van 40 à 50 volken gelijk stond aan het jaarloon van een boerenarbeider. Maar na 1900 gaf de imkerij geen bestaans-

Cliché's:
Gooi en Eemlander.

mogelijkheid meer, temeer daar het bijhouden niet wetenschappelijk werd beoefend.

Voor de bijenschans bestaat geen standaard-type. In Hilversum stonden de korven zowel op een rij als in een hoek, zij werden hier alleen op de Engh aangetroffen. In Laren waren de schansen in het dorp zelf; hier vond men wel 200 korven per schans en deze stonden ook wel in een cirkel. Hiertoe ging men over, omdat men veel last van kwajongens ondervond, die vanuit een dekking met een stok de korven omgooiden, tot grote woede van de imker.

De gemeentewapens van Hilversum en Bussum zijn karakteristiek voor het Gooi en wel 4 resp. 5 boekweit-korrels.

Nadat de heer Brusse de heer de Vrankrijker voor zijn lezing bedankt had, lieten de aanwezigen zich de door de afdeling Gooiland aangeboden thee met gebak goed smaken, waarna het gezelschap zich op weg begaf naar de schans. De weg voerde langs een veld boekweit, dat ook bij de bijenschans behoort.

De bijenschans zelf bevindt zich in een kuil, hier stonden goed beschut tegen de wind veertig korfvolken in een rechthoek opgesteld. Ook de bijenkroeg was historisch getrouw aanwezig en werd druk door de bijen bezocht. Het was prachtig bijenweer.

Na een kort woord van de burgemeester van Hilversum, waarin hij o.a. deze schans aan de hoede van het publiek toevertrouwde, opende hij de Bijenschans door het wegnemen van een doek van een geschilderd bord, waarop een omschrijving van het monument voorkwam. Nadat nog enige leden van het comité het woord gevoerd hadden, bedankte de voorzitter van de afdeling Gooiland allen, die aan de totstandkoming van het bijenpark hadden medegewerkt.

J. K. V.

IMKERSDAG DORDRECHT

19 Augustus

Inschrijving is nog mogelijk vóór 7 Augustus. Afdelingen, die gezamenlijk reizen en leden met huisgenoten en introducés, die hun deelnemersgeld nog niet storiten, worden verzocht daarmee niet langer te wachten. Onze Dordtse vrienden moeten weten, op hoeveel gasten ze moeten rekenen! Zie blz. 124-125 van dit nummer.

TOT DE 19e!

Eenvoudig Moerenvang- en Merkkapparaat

Als de tijd weer aanbreekt dat de kast-imkers weer op de moerenjacht gaan om H.H.M.M. te merken en te knippen, meen ik er goed aan te doen groter bekendheid te geven aan een ons dezer dagen getoond, door één onzer leden geconstrueerd, eenvoudig moervang- en merkkapparaat.

De bruikbaarheid is ons getoond op een praktische les van een cursus voor gevorderden, waar de cursusleider het niet-gepatenteerde apparaatje gebruikte.

Het bestaat uit:

1. een leeg lucifersdoosje;
2. een paar meter wit handnaaigaren;
3. een klein propje watten of stukje flanel,

en wordt als volgt gemaakt:

Nadat het doosje uit het hulsje is verwijderd, wordt over de lange zijden over de open zijden een draad gewonden op afstanden van 4 mm (maten moer-rooster). Na deze draad stevig afgebonden te hebben, wordt het hulsje goed omplakt met stevig soepel papier, liefst door gebruikmaking van een kleefstof, waardoor de draden door de kleefpasta en het papier goed op het hulsje gefixeerd worden. Is alles goed droog, dan worden de draden aan de ene open zijde weggeknipt.

Schuift men nu het doosje, waarop op één der korte zijden een schijfje watten of flanel is geplakt, in het hulsje, dan kan de moer tussen draden en doosje geklemd worden.

De moer wordt gevangen door het hulsje met de open zijde over de moer te stulpen. Evenals alle bijen zal zij naar het licht lopen, dus naar het draadroostertje. Enkele werksters kunnen zich tussen de mazen door verwijderen:

Ondertussen neemt men het hulsje van de raat en schuift het doosje er in. Is alleen de moer nog in het apparaat, dan wordt zij tegen het roostertje geklemd en peutert men met een schaartje een vleugel naar buiten, welke geknipt kan worden. Tevens kan de moer op de gebruikelijke manier gemerkt worden. Het voordeel boven het gangbare zuig-merkkapparaat is, dat de mazen van het „netje” ruimer zijn, waardoor men spoediger het borststuk kan bereiken.

Tenslotte kan het doosje gebruikt worden om de merkbenodigheden in op te bergen.

Haarlem.

F. TIJSTERMAN.

Filmtournée kleurenfilm
„Van Immen en Imkers”

ZATERDAG 26 AUGUSTUS: HULST (Zeeland).

Vragenrubriek

Nieuwe vragen zenden aan:

G. J. Lankkamp, Bathmen.

Antwoorden voor de rubriek „De lezer antwoordt...” aan: Bijenhuis, Wageningen.

Vraag 49: Hierbij zend ik u een vlinder van buitengewone maat. Ik keek korven na en daar zag ik dit dier bij de bijen. Natuurlijk heb ik hem gegrepen. Nu wilde ik gaarne weten of hij veel schade doet.

C. K. te A.

Antwoord: De mij gezonden vlinder komt meestal in ons land zeldzaam voor. Ze hoort thuis in Zuid-Europa, Afrika enz., dus in meer warme streken. Het is bekend, dat het insect, de Doodshoofd-vlinder, honing steelt uit bijenwoningen. De rups van deze grote vlinder wordt in Juli en Augustus meestal aangetroffen op aardappelboom. De rups is, volwassen, plm. 13 cm lang. Let in uw omgeving eens op! De kleur is meestal groengeel met op het midden van het lichaam blauw-zwarte stipjes.

Vraag 50: a. Ik heb een paar bijenkasten, waarin plaats is voor 20 Simplexramen in warme bouw. De kast is te groot voor één volk; telken jare blijft een gedeelte van de ramen ongebruikt. Zou het nu mogelijk zijn op zeer eenvoudige wijze er 2 volken in te bergen? Ik heb me de zaak zo gedacht: zodra het volk begint moerdoppen aan te zetten, wordt de oude moer achter in de kast gebracht op schone ramen, gescheiden van het voorste gedeelte van de kast door een tussenschot (een soort raampje) aan weerszijden beslagen met koningineroostergaas. In het voorste gedeelte van de kast blijven de raten met broed en de koninginencellen worden na enkele dagen op één na uitgebroken. Ook dit gedeelte wordt van boven afgesloten met een koninginerooster. De oude moer, die bij het zwermen uit de kast zou gaan, is opgesloten in de achterste afdeling van de kast en kan er dus niet uit, terwijl, als de jonge moer geboren wordt, deze ook niet behoeft te zwermen, daar de andere doppen zijn uitgebroken. Ze kan na enkele dagen op bruidsvlucht gaan door het vlieg-gat. We zullen op deze manier twee moeren in één kast krijgen, met het gevolg misschien, dat er geen over-tollige ruimte overblijft. Zou dit gaan? Of zal men een tussenschot moeten maken met horretjesgaas (vliegengaas) en in één der zijwanden voor de achterste moer een tweede vlieggat maken, dus dat men gewoon separeert om dan mogelijk, als beide moeren aan de leg zijn, het tussenschot van vliegengaas te vervangen door een tussenschot met aan weerszijden koninginerooster?

b. Ik heb een koninginmerkk-apparaat, doch de lijm in het bijgevoegde flesje is hard geworden. Hoe

krijg ik dit weer vloeibaar? En kan men zelf ook gemakkelijk de kleefstof of lijm maken, om het staniol-papiertje op de moer te kunnen bevestigen? En welke ingrediënten heeft men daarvoor nodig?

E. M. te B.

Antwoord: a. Het zou geprobeerd moeten worden wat U in uw vraag bedoelt. Liever probeerde ik, wat U in het laatste gedeelte van uw vraag omschrijft; maar nog liever deelde ik de kast met een moerrooster in twee delen, om vóór de moer op lege ramen te zetten en de belegde ramen met broed enz. achterin te hangen. Na het uitlopen van het broed wordt het achterste deel van uw grote kast dan honingkamer. Ook deze methode is echter niet de juiste, omdat bij omhangen de honingkamer bovenop behoort. Kunt U er geen dubbele kast met 2 vlieggaten van maken en er 2 honingkamers opzetten?

b. Zie antwoord op onlangs over dezelfde zaak gestelde vraag.

Vraag 51. a. Gaarne zou ik vernemen, wat de beste methode is om het zwermen tegen te gaan.

b. Is het zwermen geheel te keren?

c. Bestaat er een goede manier om het zwermen tegen te gaan en met een jonge koningin te krijgen, die de oude vervangt?

d. Verschillende bijenboeken zijn in omloop. Wat is het beste?

R. H. te L.

Antwoord: a. en b.: Omhangen, separeren en kunstzwermen maken, remmen het natuurlijke zwermen. Geheel te keren is het echter niet. Wel vermindert de zwermneiging na jaren bij volken waar men het natuurlijke zwermen remt.

c. Separeren.

d. Welke het beste bijenboek is, zou ik hier niet graag afdrucken. Immers is het ene boek over een bepaald onderdeel uitvoerig en een ander over een ander deel. Een boek, waarin zeer veel te vinden is, is het 600 bladzijden bevattende boek van Dr. Ootmar: „De Wonderen van het Bijenvolk”.

Vraag 52. Op Maandag 3 Juli j.l. heb ik van 'n korf, die gesloten moerdoppen had, de zwerm afgeklopt. De oude moer met een flink aantal bijen in een korf gedaan met een flink stuk voorbouw en warm gezet.

Op Maandag 10 Juli was de korf al reeds bijna tot de helft uitgebouwd, doch ik kwam tot de zeer onaangename ontdekking, dat de moer met ongeveer 2/3 van de bijen vertrokken was. Dus mijn volk is moerloos. Zij, de oude koningin, heeft alle cellen belegd met eitjes.

Nu zou ik graag willen weten wat hiervan de oorzaak kan zijn. De bijen en moer waren toch ook al wel in die week aan de korf gewend, hetgeen blijkt uit het bouwen en het leggen.

Ik heb het volk een gesloten moerdop van het oude volk gegeven. Want

er zijn nog zoveel bijen, dat ze het broed nog bezetten.

Ik heb ook een oude imker gevraagd, maar deze had zoiets nog nooit meegemaakt. Wel dat een heel volk de korf uittrok. Maar dan meestal in de eerste dagen.

H. T. te V.

Antwoord: Met grote waarschijnlijkheid vond het volgende plaats:

U zette uw kunstzwerm warm, m.a.w. op de plaats waar vroeger het oude volk stond. Uw zwerm kreeg daardoor alle vliegbijen en bovendien alle jonge bijen, die al „voorgespeeld” hadden.

Was het enige dagen achtereens mooi weer, voordat U het volk afklopte, dan kan een buitengewoon groot aantal jonge bijen zich ook nog bij uw kunstzwerm gevoegd hebben.

De sterkte van uw zwerm (ook het geven van verzegelde raampjes in een kast) werkt zwerm prikkelend en kan dus de oorzaak zijn van de gang van zaken.

Vraag 53: Snel geneesmiddel tegen bijensteken. Het feit dat bijengif histamine bevat, alsook de grote verscheidenheid van persoonlijke reacties op bijensteken, heeft het vermoeden versterkt, dat tenminste in sommige gevallen ook een allergische factor een rol speelt. Dit bracht Dr. Theodore Strauss uit Upper Montclair in New Jersey tot een proefbehandeling van bijensteken met een zalf, genaamd Thephorine, die bij allergische stoornissen wordt gebruikt. Het resultaat was overweldigend. De zalf bracht binnen één of twee minuten verlichting en zelden volgde er een zwelling.

Bovenstaand stukje, ontleend aan Journal of the American Medical Ass. N.V., trok mijn belangstelling, omdat bijensteken een erge inwerking op het gestel van mijn vrouw hebben.

Van één steek krijgt ze erge zwellingen, hevige ademnood, een soort belroos over haar hele lichaam, kortom een fatale toestand. U moet het geval gezien hebben om de ernst ervan te begrijpen.

Mag ik U daarom vragen, of U iets omtrent dit geneesmiddel bekend is en zo ja, of de zalf in Nederland verkrijgbaar is?

R. S. te U.

Antwoord: Thephorine is, voor zover mij bekend is, in ons land nog niet verkrijgbaar.

Desgewenst zou ik met grote waarschijnlijkheid (door familierelatie in New Jersey) U er aan kunnen helpen tegen kostenvergoeding.

Vraag 54: Vorig jaar is door mij een vraag gesteld over een laatbloeiende linde. Er is mij toen bericht een takje met bloesem op te zenden. Ik sluit hierbij de soort linde als bedoeld; volgens mij geeft dit soort geen of althans zeer weinig

honing. Gaarne hoor ik te zijner tijd wat Uw bevindingen zijn.

B. v. d. H. te K.

Antwoord: De ingezonden lindetak met bloesems kwam zodanig droog in mijn bezit, dat niet met zekerheid is te zeggen, of het de witte linde of de zilverlinde is. Maar, hoe het ook zij: alle linden-soorten zijn goede drachtplanten. Komt er eens een jaar (of zelfs meer achtereen) dat men van een of andere linde geen dracht krijgt, dan ligt dit aan groei-omstandigheden of weersomstandigheden tijdens de bloei. Lees in dit verband eens blz. 105 (links bovenaan) van het nummer van Juli 1.1.

Vraag 55: Ik heb 3 volken, elk op 16 br. ramen, t.w. 2 br.k. van 8 ramen boven elkaar. Hierboven een br.k. van 8 ramen. In elk volk een goed leggende jonge moeder. De toestand in de volken is nu aan het einde der lindedracht als volgt: in de broedkamers 8 à 10 ramen broed en tamelijk veel honing. De honingkamers (met kunststraat) volledig uitgebouwd met flink honing; maar de ramen, uitgezonderd de middenste, zijn nog lang niet verzegeld, hoewel ze tot de onderlat honing bevatten.

Hoe handel ik nu het beste?

1e. De volken in deze staat naar de heide brengen en de br.k. vol laten dragen en bij goede dracht een br.k. met voorbouw tussen schuiven?

Of doe ik verstandiger de „rijpe” ramen er uit te nemen en de half gevulde met voedersuiker vol laten dragen in September voor winterprovisie van het volk? Zijn die ramen, na door de bijen schoongemaakt te zijn weer voor honing te gebruiken? Smaakt deze dan niet naar octosan? J. v. d. B. te A.

Antwoord: Het beste zal zijn de volken de „rijpe” honingramen te ontnemen en ledige ramen bij te hangen en dan naar de heide te sturen. Ik zou, nu er nog kans is op dracht, geen voedersuiker geven. Hiermee toch zou U de nog onverzegelde honing waardeloos maken, terwijl deze honing zelfs zonder dracht van betekenis nog wel wordt verzegeld. Ramen, waar voedersuiker in is geweest, kunnen zonder bezwaar wel weer voor honing gebruikt worden.

Verkiezing Hoofdbestuur

De hoofdbestuurleden in de groepen **Groningen, Drente, Overijsel-West, Betuwe** en **Noord-Holland** zijn aan de beurt van aftreden. Het Hoofdbestuur lid voor de groep **Limburg** heeft de wens te kennen gegeven, zijn lidmaatschap van het Hoofdbestuur te beëindigen, in verband met andere drukke werkzaamheden. Voor deze groep zal dus een tussentijdse verkiezing worden gehouden.

De afdelingen, behorende tot die groepen, kunnen kandidaten stellen. De namen der kandidaten, vergezeld van een door hen ondertekende verklaring dat zij bereid zijn een (her)benoeming te aanvaarden, moeten vóór of op 10 October 1950 bij het Dagelijks Bestuur zijn binnengekomen. Zij moeten getekend zijn door de voorzitter en de secretaris van de candidaatstellende afdeling.

Afdelingsberichten

Op 11 Juni 1950 overleed te Strijen in de ouderdom van 68 jaar, de heer

PAULUS BOS.

Hij was vanaf de oprichting onzer afdeling bestuurslid en een persoon van veel ervaring op het gebied der Bijenteelt.

Zowel de familie als die hem kenden en van hem wat leren wilden, verliezen in hem veel. Zijn naam zal bij de afd. Hoeksche Waard nog vele herinneringen opwekken, mede door de praktische ervaringen, die hij had en aan anderen zo op de juiste manier kon mededelen.

Wij betreuren met de familie dit verlies van een goed mens die na een langdurig en smartelijk, doch geduldig gedragen lijden, van ons is heengegaan. Hij ruste in vrede. Namens de afd. Hoeksche Waard

D. KRIJGSMAN, secr.

GROEP NOORD-BRABANT

Groep Noord-Brabant vergaderde op 8 Juli te 2 uur bij café Kools, Kasteelplein, Breda.

Punten van de agenda waren: bespreking honingprijs, reclame voor honinggebruik, handel in bijenvolken, kleurenfilm „voor Immen en Imkers”, vaststellen plaats volgende contactvergadering en rondvraag. Aanwezig waren afgevaardigden uit Almkerk, Breda, Waatre, Ethen, Roosendaal, Valkenswaard en Zundert. Bij bespreking honingprijs waren alle afgevaardigden het er unaniem over eens, dat de prijs, vergeleken met de prijzen van andere artikelen, buitengewoon laag is; dat ze thans ver beneden de kostprijs ligt en dat er naar gestreefd moet worden deze naar boven te brengen. De prijs is in evenredigheid met de reclame die voor het gebruik gemaakt wordt. Het volgende punt was daardoor vanzelf ingeluid.

De wens van de contactvergadering was, meer en betere reclame voor het gebruik. Het grote publiek kent geen honing, kent niet de voedingswaarde, kent niet de geneeskracht, kent zelfs de smaak niet. Men was van oordeel, dat daaraan veel meer bekendheid moest worden gegeven. Reclame moet uitgaan van Bedrijfsraad, maar ook van de verenigingen, afdelingen en van de individuele imker, van ieder die belang heeft bij een lonende honingprijs. Er moeten dus slagzinnen of folders of andere kernachtige reclame gezocht en gemaakt worden en daarmee het grote publiek overstroemd. Een voorbeeld heeft men aan haring, bier, kauwgom e.a.

De heer Driessen uit Valkenswaard leidde het onderwerp, handel in bijenvolken in en vond dat hiermee propaganda gemaakt moet worden in het buitenland. Hij vroeg of deze handel soms langs afdeling Handel van de Ver. ter Bevordering der Bijenteelt kon gaan. Deze handel is ook in de laatste oorlog stil gevallen en moet weer op gang gebracht worden. Onder de leden is neiging om volken te kweken in Engelse kastjes, vooral als er kans komt dat ze voor lonende prijs van de hand gaan. De kleurenfilm is door iedere bezoeker uiterst mooi gevonden, de vergadering was wel van oordeel ze deze winter nog eens aan te vragen. Vooral afd. Breda zag wel kans nogmaals een volle zaal te trekken. Te 6 uur sloot de voorzitter de vergadering met de belofte minstens twee maal per jaar bijeen te komen, gezien het nut daarvan en de animo van de aanwezigen. Hij dankte voor de grote moeite, die de meesten zich getroostten om zulke grote afstanden daarvoor af te leggen.

Onze afdeling Helloo en Omstr. hield op 29 Juni j.l. een huishoudelijke vergadering, gevolgd door een z.g. „praatavond” op welke laatste diverse vragen over de bijenteelt, gesteld door de aanwezigen, gezamenlijk werden beantwoord. Jammer dat slechts 22 leden aanwezig waren van de 138 en klein 120 verstek lieten gaan.

De afgevaardigden naar de Algem. Ver-

gadering te Utrecht op 19 Mei 1.1. brengen hierover verslag uit. Men besluit een „openbare les” te houden op de heide te Schoorl, als de bijen daar zullen staan.

Veel animo voor de Imkersdag te Dordt blijkt er niet te zijn: de reis wordt enigszins duur.

Als bestuursleden in het vergrote bestuur worden gekozen de heren Van den Berg, van Egmond-Binnen en W. de Vries, van Helloo.

Het „rijkshoningmerk” wordt een ernstig punt van bespreking. Over het algemeen is men daar sterk voor, en de secretaris wordt hulde gebracht voor het vele werk dat hij in dezen reeds heeft verricht. Men ziet uit naar de polemiek over het „rijks-honingmerk” die in het „Maandschrift” wel zal verschijnen. Geklaagd wordt over „de lage honingprijzen en het „verknopen” van ons inlands product met buitenlandse honing.

Op de nu volgende „praatavond” maakt het zwermen de hoofdschotel van de gesprekken uit, met vele wonderlijke belevenissen daarbij.

Het sluitingswoord maakt een einde aan de levendige discussies.

NOUWEN, secr.

Inhoud:

Voor beginners	117
Belgische heide weer vrij voor Nederlandse Imkers	118
Men zegt	118
De lezer schrijft	119
Uit voorbije tijden	120
Het Rijkshoningmerk	121
Meer koninginnen, meer werkbijen, meer honing	122
Uit de praktijk	123
Dordt wacht de Imkers	124-125
Uit de Jaagkleps	126
Kunstmatige inseminatie	128
Ingezonden Stukken	128
Een bijenschans als natuurmonument	129
Eenvoudige moerenvang- en merkapparaat	130
Vragenrubriek	131
Uit de afdelingen	132

AFDELINGSBESTUREN EN LEDEN

Als U direct het deelnemersgeld stort,
kunt U nog mee naar de Imkersdag te
Dordt.

Tot de 19e!

BIJENHOUDERS,

die hun volken op de heide in Epe wensen te plaatsen,
wordt in hun eigen belang aangeraden, alvorens met
de volken beginnen te reizen, zich in verbinding te
stellen met de boswachters, zulks om onaangenaam-
heden te voorkomen, mede in belang van de Eper
bijenhouders.

Het Bestuur der Afd. Epe,
ROSEBOOM, Secretaris.

VERSCHEENEN:

HET KLEINE BIJENBOEK

door

JOH. A. JOUSTRA

voor Beginners.

Inhoud 80 pagina's
met afbeeldingen.

Prijs.. f 2.90

Uitgave Drukkerij:

„DE PHOENIX”, GOES

Postrekening 32637

Ook verkrijgbaar in de Boekhandel en bij
de bekende Handelaren in Imkersartikelen.

HONING

Wij hebben vraag naar beslist
eerste kwaliteit:

- Linde-,
- Klaver-,
- Korenbloem- en
Heideslinterhoning
en Heideraathoning

BIJENHUIS WAGENINGEN

GOEDE DINGEN

WAGENINGEN

SPEURBIJTJES

TE KOOP: 20 bevolkte kasten met Bijen. T. BRUINS,
Warffum (Gr.).

DRIEBAND ITALIANEN: Wij verwachten in de eerste
helft van deze maand een flink aantal Koninginnen
aan de leg te hebben. Prijs f 7.50. LUBBERS,
G. v. Walenborchstraat 8, Utrecht.

HONING TE KOOP GEVRAAGD, alleen prima kwali-
teit Zomerhoning, Heidehoning en Raathoning.
Hoogste dagprijzen, contante betaling. Zendt ons Uw
monster, wij zenden ons bod. Bijenstand de Koers-
hof, Diepenveen, tel. 337 (K 6709).

TE KOOP, wegens vertrek. 2 Kast, 1 Korf en 5
Raamskastje, alles bevolkt, inhoud 60 pond honing.
Suiker, kunststraat, flacons e.a. benodigdheden. Eén
koop f 80.—. H. ARISSEN, Dorpsstr. 127, Renkum.

TE KOOP: 6 prima bevolkte Kast op standaard, met
gereedschap; afgehaald f 90.—. v. d. BERG, Duchat-
telstraat 22, Den Haag.

TE KOOP begin Sept.: volledige moderne amateurs
Imkersinventaris. Ook bij gedeelten. Volken op 5
ramen. S. CANCRINUS, Dwingelo.

MODEL-IMKERIJ „DE HONING-HOF” Harfsen
(Gelderland), Tel. 42, Harfsen. Te koop Bijenvolken
op 6 en 10 ramen. Koninginnen (Krainer nateelt).
In- en verkoop van Honing. Ter overname: enige
Tukkerkasten.

NOG AF TE GEVEN: enkele reinteelt (eilanden) Car-
nica Koninginnen '50. Verder enkele prima Kon.
(inl. ras) '50. SCHWIETERS' Bijenpark, Telef. 95,
Dedemsvaart.

TE KOOP: Carnica en Italiaanse Koninginnen, ras-
zuiver. Bijenstand „Wildtsangh”, Bernhardweg 2,
Aalst (N.-Br.).

GEVRAAGD: Partijtjes gebruikte goed onderhouden
Bijenkorven; gebruikte originele Simplex Broed-
kamerbakken, -ramen; begin September kale vol-
ken. Brieven met prijs enz.: GROOT, Nijkerklaan
98, Den Haag.

BOD GEVRAAGD: 40 volken in kasten, ook per stuk,
met jonge, pas ingevoerde, gemerkte Krainer
moeren, 1ste generatie; 25 Joustra Voerbakjes
(zink); Bevruchtungskastjes (Graze); 50 Zwerm-
kistjes, 3-, 6-, 8-raams Kastjes, Simplexmaat, glas-
kast, Korfstalletje voor 8 korven; Krainer moeren,
enz. Liefst aan huis te bezichtigen. Zeer solide.
VAN HATTEM, A 771, Sliedrecht.

TE KOOP: een (z. g. a. n.) Rietse Kunststraatwals, breed
45 cm, met mooie celindruk, keuze uit twee. Een
partij 6 r. Eng. kastjes à f 2.60 per stuk; 15 Bevruch-
tungskastjes, 10 goed bevolkte Bijenkasten, nieuw
soort National hive. Kunststraat f 5.— per kg. De
Gelderse Bijenstand „ARKADIA”, Lochem, tel. 827.

GEVRAAGD, elke kwantum: Raat-, Slinger- en Pers-
honing, Ruwe- en zuivere Bijenwas. Honing- en
Waszemerij „ARKADIA”, Lochem, tel. 827.

WIJ BIEDEN AAN: alle soorten Meubel-, Linoleum-
en Vloerwrijfwassen, Vloerpoeder, Crème's en Kaar-
sen. Chemische Industrie „Gelby”, „Arkadia”,
Lochem, tel. 827.

TE KOOP: 3 goed bevolkte Fruitteeltkasten, bij A. G.
MATSE, Bunnikseweg 55, De Bilt.

TE KOOP, tegen zeer lage prijs: 8 Bijenkasten, 1 Ob-
servatiekast, 4 Korven, 100 Broedkamerramen,
Schwabische Wachskanone. D. SNOEP, Amsterdam-
seweg 473, Amstelveen.

TE KOOP, wegens plaatsgebrek: 3 goed bevolkte Kas-
ten op 20 uitgebouwde ramen; Moeren 1950 à f 15
per stuk; tweeraams Honingslinter, V-snaaraandrij-
ving, goede staat f 20. Verder 5-raams Kastje, 1 kg
Kunststraat, 15 kg Voedersuiker, nieuwe Kieps, Kor-
fen Imkersgereedschap, tezamen voor f 17.50. Te
bevragen: E. THORNIE-CATH, Strick v. Linscho-
tenlaan 5, Zwolle. Na 6 Augustus.

TE KOOP: 3 ± 4 Bijenvolken op Simplexramen, met
Kasten en enige benodigdheden. A. SPOOR, Laurier-
straat 84, Eindhoven.

MET DANK AAN U

verlagen wij wederom de prijzen

Steeds meer imkers kopen bij hun eigen Bijenhuis. Daardoor kunnen wij voordeliger inkopen. En onze onkosten dalen. Wij maken geen winst; de voordelen komen aan U ten goede in de vorm van lagere prijzen en ... de beste kwaliteit, want ons devies is en blijft:

Wageningen: goede dingen

Dathepjp met gepolijste houten mantel; sterk materiaal en degelijke uitvoering waarborgen een lange levensduur.
Met kogelventiel (voor niet-rokers) f 3.25
Zonder ventiel f 3.10
Afzonderlijk kniestuk met mondstuk, zonder ventiel f 1.40

Rookblazer, een Dathepjp, die U met een koord om de nek draagt. Het mondstuk is bevestigd aan een 45 cm lange gummislang. Niet zwaar in de mond, al werkt U een gehele dag in uw bijen f 6.—

Automatische rookblazer „Vulkaan“. U windt het veerwerk op en een ventilator drijft de rook uit het apparaat. Met één handgreep in- en buiten werking te stellen. Pas na een kwartier gebruik opnieuw opwinden f 16.—

Electrisch ontzegelmes met ingebouwd verwarmings-element, model als onze van ouds bekende ontzegelvork, doch groter, met snoer en atekker, voor 220 volt. Maakt het ontzegelen tot een genot f 9.—

Ontzegelvork, van ouds bekend, blank gelakt houten handvat, vernikkelde houder met vernikkelde stalen pen-nen f 2.10

Aluminiumcijfers voor het nummeren van uw kasten.
hoog 4 cm, per stuk f 0.06
hoog 2½ cm, per stuk f 0.04

Oriëntatieschilden, ster-model, tegen het vervliegen van bijen en koninginnen, om boven het vlieggat te bevestigen (blauw, geel, groen, rood en wit), per stuk f 0.16

Darrenuitlaat, om voor het vlieggat te bevestigen, lang 15 cm; de bijen kunnen in- en uitvliegen, de darren kunnen er alleen maar uit en niet terug in de kast ... f 0.80

Bijenuitlaat, onze bekende, snel werkende, die 12 bijen tegelijk doorlaat van de honingkamer naar beneden, maar niet terug. Maakt in een dag uw honingkamers praktisch bijenvrij f 0.80

Gietlampje, verbeterde uitvoering, met afneembare waslepel, die vervangen kan worden door een houder om het spoorwielte op te verwarmen. De vlam verwarmt ook de tuit van de waslepel, geen stollen van de was meer bij het aangieten. Met één vingerdruk draait U de vlam naast de waslepel. Geen te hete was! f 3.—

GEEN HEIDEDRACHT?

Dan in Augustus jonge bijen kweken voor de voorjaarsdracht. Ze vormen in Maart en April de grondslag voor een snelle voorjaarsontwikkeling. Om de andere dag ¼ liter voer (2 water, 1 sulker). In September dagelijks 1 à 2 liter (4 sulker, 3 warm water, zonder koken, na herhaald roeren, oplosbaar).

Aluminiumvoederballen: zie boven.

Andere voedertoestellen: zie Imkersgids 1950 blz. 18.

Zwermspuit, verkoperd aluminium, lang 65 cm met straal- en stuifmondstuk f 10.—

Aluminium voederballon met kogelsluiting, 1¼ liter, onbreekbaar, roestvrij. U kunt de ballon omkeren zonder voeder te morsen; de kogel sluit de opening af. Pas bij het plaatsen op het bordje wordt de kogel automatisch opgelicht. Compleet met speciaal bordje f 1.40

Glazen suikergehaltemeter, thermometermodel, om het soortelijk gewicht van het voer te meten f 1.75

Verzend- en invoerkooitje voor koninginnen, met cel-dop en voerkamer, één zijde gaas, andere zijde micasluiting f 0.75

Merkgarnituur met rood, groen, wit (zilver) en geel (goud) verpoeper, iedere kleur afzonderlijk in busje, aamengen in de deksel der busjes. Met een flesje goed drogende lijm, een flesje verdunningsmiddel en een merkstift, alles in praktisch, massief houten blok gemonteerd, per stuk compleet f 2.—

Merknetje, metalen ring met netje. Kan op de raat worden geprikt f 0.50

Wormwieldrijfwerk voor slinger, met vrijwiel en terug-drukrem (Import!) f 25.—

Bijenweegschaal, draagvlak 40 x 52, weegt tot 100 kg, met schuifgewichten. Als voor de oorlog! Slechts f 97.50

Raampjesgreep „Simplex“ met veer, vergemakkelijkt het uitnemen der ramen. Eenhandsbediening, de andere hand houdt U vrij f 1.—

Bijenkap „Oude Imker“, het van ouds geliefde model met sterk draadvizier in ledervatting is weer leverbaar f 4.75

Metalen busjes om met gaatjesapparaat in de raamlatten te drijven, voorkomt insnijden der draden. Per 100 f 0.30

Honingfolder in kleurendruk, om uit te reiken aan klanten en winkeliers. Uw secretaris heeft een model. Op aanvraag zenden wij U model gratis en franco toe. Per stuk 2½ ct.

NAAR DE HEIDE?

Zie voor slingers en oogstmateriaal onze advertentie in het Juli-nummer.

Slinger „Drie“, (3 broed-, 6 honingramen, Import!), thans f 90.—

Raathoningdoosjes met helder doorschijnend venster en keurig bedrukt, per stuk 9 ct.

Voor honingflacons, honingbussen en honingetiketten verwijzen wij naar Imkersgids 1950, blz. 26/27.

BIJENHUIS WAGENINGEN

GIRO 1171

TEL. 2863